

REFERAT Ældre- og Omsorgsudvalget 2022-2025 d. 13-03-2023

Mødedato Mandag d. 13. marts 2023 kl. 08:15

Mødested Mødelokale C, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Regnskab 2022 (Orientering).....	4
Budgetbesparelser - forslag til udmøntning af besparelsesramme 2023 på Ældre- og Omsorgsudvalget.....	9
Budget 2024-27 - Temaer til budgetanalyser (Orientering).....	13
Måltal for indsatsen med nedbringelse af vikarforbrug (Beslutning).....	18
Mulig budgetudfordring på elevområdet (Beslutning).....	24
Genforelæggelse: Ny organisering i Den Kommunale Madservice (Beslutning).....	28
Lukket: Visitation til beskyttede boliger (Beslutning).....	33
Udmøntning af midler til Sundhedsklynge Midt 2022 og 2023 (Beslutning).....	34
Lukket: Nyt plejecenter - Økonomiske forudsætninger (Orientering).....	36
Lokale planer for pårørendesamarbejdet på plejecentrene 2023 (Orientering).....	37
Opfølgende tilsyn på medicin ved BDO på Plejecenter Bredebo og i Hjemmeplejen januar 2023 (Orientering).....	42
Tilsyn Hjemmeplejen, Styrelsen for Patientsikkerhed 2022 (Orientering).....	45
Tilsyn plejecentre, Styrelsen for Patientsikkerhed 2022 (Orientering).....	49
Tilsyn Trænings- og rehabiliteringscenteret, Styrelsen for Patientsikkerhed 2022 (Orientering).....	53
Kommende sager.....	57
Meddelelser.....	58
Lukket: Meddelelse.....	59
Underskrift af protokol.....	60

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-A00-24-21

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Punkt 2 ”Regnskab” blev hævet til en beslutningssag.

Dagsordenen blev herefter godkendt.

Punkt 2: Regnskab 2022 (Orientering)

00.32.10-S55-3-22

Resume

Kommunalbestyrelsen behandler den 30. marts 2023 regnskab for 2022 med henblik på oversendelse af regnskabet til revisionen. Der skal ligeledes tages stilling til overførsler mellem regnskabsårene. Med denne sag orienteres udvalget om regnskabsresultatet for 2022 og overførsler på udvalgets område.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at regnskab 2022 og overførsler til kommende år samt foreløbig status for budget 2023 for Ældre- og Omsorgsudvalgets område tages til efterretning.

Problemstilling

Der er fastsat en række grundlæggende principper for kommunernes regnskab og regnskabsprocedure i den kommunale styrelseslov og i Indenrigs- og Boligministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner, herunder tidsfrister for den politiske behandling af regnskabet. Derudover har kommunen sin egen økonomiske politik samt principper for økonomistyringen. Regnskabet forelægges med udgangspunkt i begge dele.

Løsninger

I det følgende gennemgås regnskabsresultatet for 2022 for udvalgets områder samt overførslerne fra 2022 til 2023-26. Herefter gives en foreløbig status på budget 2023 – jf. sag vedr. opdaterede styringsprincipper og skærpet økonomiopfølgning i 2020 godkendt af kommunalbestyrelsen den 8. januar 2020.

Som en del af den skærpede økonomistyring forelægges udvalget i forbindelse med regnskabet en første overordnet status på områdets økonomi i 2023. Her ses regnskab 2022 fremskrevet til 2023 p/l samt forventede overførsler fra 2022 i forhold til det gældende budget 2023 med henblik på at afdække eventuelle budgetudfordringer på udvalgets budgetområde allerede nu.

Regnskabsresultat på Service

Der rammestyles på servicerammen, og udvalgene skal således - ved evt. merforbrug - skabe balance på udvalgets serviceramme via modgående initiativer eller overførsler. En samlet overskridelse af servicerammen kan medføre en sanktionering af Lyngby-Taarbæk Kommune. Rammestyringen er derfor en vigtig forudsætning i overholdelse af den samlede serviceramme.

Regnskabet viser et samlet merforbrug på 30,9 mio. kr. Der overføres i alt 31,2 mio. kr. til 2023.

Tabel 1: Regnskab på serviceudgifter

1.000 kr. 2022 p/l-niveau	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse	Overførsler
Ældre	574.248	574.481	607.774	33.293	31.437
Sundhed	113.219	110.955	108.581	-2.374	-248
Service i alt	687.467	685.436	716.355	30.919	31.189

Regnskabet for aktivitetsområdet 'Ældre' viser et samlet merforbrug på 33,3 mio. kr., hvoraf 31,4 mio. kr. overføres til 2023 og frem. På ældreområdet er regnskabsresultatet præget af merforbrug særligt på de aktivitetsstyrede puljer og i kommunens plejecentre.

Der er et samlet merforbrug på Hjemme- og Hjemmesygepleje på 22,3 mio. kr. Det skyldes primært, at der er visiteret flere ydelser til hjemmepleje. Det har medført merforbrug på de aktivitetsstyrede puljer, som afregner Den Kommunale Hjemmepleje, på 15,8 mio. kr. samt 4,0 mio. kr. vedrørende køb hos den private leverandør. Det er især under indsatserne for personlig pleje og sygepleje, hvor der ses stigninger på op til 12 pct. i de planlagte timer.

Den Kommunale Hjemmepleje har et merforbrug på 2,4 mio. kr. svarende til en afvigelse på 1,4 pct.

Der er et samlet merforbrug på 11,6 mio. kr. på plejecentrene. Det er sammensat af et merforbrug på driften på 14,2 mio. kr. og et mindreforbrug på puljer til særlige formål på 2,5 mio. kr. Merforbruget er primært på plejecentrene Virumgård, Solgården og Bredebo med 12,1 mio. kr. af merforbruget på 14,2 mio. kr. For de tre plejecentre overføres merforbruget over en tre-årig periode, og der udarbejdes politiske handleplaner for overholdelse af budgettet, da merforbruget overstiger 5 pct.

Den Kommunale Madservice har et mindreforbrug på 1,5 mio. kr., som skyldes dels færre udgifter til personale, dels et afsat budget til vikarer som ikke er anvendt. Derudover har der været en højere omsætning på ekstrasalg end forventet.

De centrale puljer viser et samlet merforbrug på 0,2 mio. kr. Det dækker over et merforbrug i Uddannelsesteamet på 1,8 mio. kr., idet der dog udestår en refusionsopkrævning på 0,8 mio. kr. for 2022. Samtidig er der et mindreforbrug på IT, drift og udvikling på 1,6 mio. kr. i alt.

På Visitation og Hjælpe midler viser regnskabet et merforbrug på 0,7 mio. kr., som primært vedrører merudgifter på Køb og salg af mellemkommunale pladser.

På Sundhed er der et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. Resultatet kan primært henføres til mindreforbrug på 0,7 mio. kr. på Aktivitet og Frivillighed. Hertil kommer mindreforbrug på 0,7 mio. kr. på sundhedscentret, et mindreforbrug på ligeledes 0,7 mio. kr. vedrørende færdigbehandlede patienter samt et mindreforbrug på Trænings- og rehabiliteringscentret på 0,3 mio. kr.

I forbindelse med sag om Midtvejsreguleringen af pris og lønfremskrivningen (Kommunalbestyrelsen d. 01/09.22) er områderne ikke kompenseret for efterreguleringen af pris- og lønfremskrivningerne bortset for områder med brændsel. Derudover er der en øget prisregulering i september måned, som kommunerne ikke er kompenseret for. Samlet set ville disse reguleringer have tilført Ældreområdet budget på ca. 6,6 mio. kr. og Sundhedsområdet 0,6 mio. kr., som regnskabet alt andet lige ville være forbedret med.

Se detaljerede regnskabsforklaringer i vedlagte bilag.

Serviceoverførsler

På serviceudgiftsområder kan der overføres et mindreforbrug på op til 5 pct. Alt merforbrug overføres, jf. økonomistyringsprincipperne. Enkelte poster overføres særskilt (indgår ikke i opgørelsen af overførselsrammen) –

herunder politisk besluttede midlertidige bevillinger, eksternt finansierede projektmidler og takstfinansierede områder, som skal balancere over tid.

Såfremt en institution har et større merforbrug, der skønnes umuligt af håndtere på et enkelt år, kan merforbruget afbetales over en periode på op til 3 år.

Forvaltningen indstiller, at der afviges fra overførselsreglerne i forhold til Den Kommunale Madservice. Dels overføres 1 mio. kr. til anlæg med henblik på finansiering af engangsudgifter til reorganisering mens det resterende mindreforbrug anvendes til at kompensere merforbrug indenfor Ældreområdet.

I tabellen nedenfor sammenfattes de samlede overførsler på aktivitetsområder:

Tabel 2: Serviceoverførsler

1.000 kr., 2023 p/l-niveau	Overføres til 2023	Overføres til 2024	Overføres til 2025
Ældre	-13.909	-8.764	-8.764
Sundhed	248	0	0
Service i alt	-13.661	-8.764	-8.764

Der overføres 31,4 mio. kr. på aktivitetsområdet Ældre. Hele merforbruget overføres dermed ikke, da området tilføres 2,0 mio. kr. fra Sundhedsområdet, 0,4 mio. kr. fra Administration og 0,5 mio. kr. fra kassebeholdningen i efterregulering af demografisk udvikling. Samtidig overføres et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. vedr. Den Kommunale Madservice til Anlæg.

Merforbruget for tre kommunale plejecentre og for de aktivitetsstyrede puljer overføres over en treårig periode. Der arbejdes videre med at tilpasse driften til budgetgrundlaget, og derfor udarbejdes der handleplaner på disse områder, jf. økonomistyringsprincipperne. Handleplanerne er vedlagt som bilag.

Mio. kr.	Merforbrug	Samlet overførsel fra 2022	Overførsel fra 2023	Overførsel fra 2024	Overførsel fra 2025
Aktivitetsstyrede puljer	19,8	14,2	4,7	4,7	4,7
Plejecenter Virumgård	4,7	4,7	1,6	1,6	1,6
Plejecenter Solgården	4,0	4,0	1,3	1,3	1,3
Plejecenter Bredebo	3,3	3,3	1,1	1,1	1,1

På Sundhed overføres 0,2 mio. kr. til Trænings- og rehabiliteringscentret samt 0,1 mio. kr. til Aktivitet og Frivillighed. Det resterende mindreforbrug på 2,0 mio. kr. overføres ikke, mhp. at modgå merforbrug på ældreområdet.

Status på budget 2023 på Service

I tabellen nedenfor er regnskab 2022 og forventede overførsler korrigeret, så de er sammenlignelige med udvalgets gældende budgetramme i 2023.

Tabel 3: Status på budget 2023 på Serviceudgifter

1.000 kr. i 2023 p/l	Regnskab 2022	Budget 2023	Overført fra 2022	Samlet afvigelse
Ældre	624.791	593.109	-13.909	-45.592
Sundhed	111.621	115.143	248	3.770
Service, i alt	736.412	708.251	-13.661	-41.822

På Ældre- og Omsorgsudvalgets område er budget 2023 (inkl. overførsler) samlet set 41,8 mio. kr. lavere end regnskabsresultatet i 2022.

På Ældre er budget 2023 45,6 mio. kr. lavere end regnskabsresultatet for 2022. Det kommer dels af et merforbrug i 2022 på 31,4 mio. kr. jf. ovenstående. Dertil kommer at ældreområdet får overført et merforbrug på 13,9 mio. kr. til 2023. Som estimat for regnskabsresultat 2023 er ovenstående afvigelse behæftet med usikkerhed. Alt i alt må det konstateres, at området står overfor en væsentlig styringsmæssig udfordring i 2023.

På Sundhed er budget 2023 3,8 mio. kr. højere end regnskabsresultatet for 2022, hvilket hovedsageligt skyldes, at der i 2022 var mindreforbrug på Sundhedscentret, Aktivitet og Frivillighed samt Færdigbehandlede patienter. Sundhedscentret har desuden modtaget yderligere 1,6 mio. kr.

fra en statslig pulje i forbindelse med sundhedsreformen. Puljen har til formål at sikre ensartet kvalitet i kommunerne. Puljen var på 0,3 mio. kr. i 2022 stigende til 1,9 mio. kr. i 2023.

Regnskabsresultat på Overførsler mv.

Regnskabet viser en samlet mindreindtægt på 3,7 mio. kr. Mer-/ mindreforbrug på 'Overførsler mv.' overføres som udgangspunkt ikke.

Tabel 4: Regnskab på overførselsudgifter

1.000 kr. i 2022 p/l	Vedttaget budget	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse	Overførsler
ÆOU (ikke service)	239.765	239.765	243.430	3.665	0
Overførsler, i alt	239.765	239.765	243.430	3.665	0

Regnskabet viser en samlet mindreindtægt på 3,7 mio. kr.

Der har været en indtægtsforventning på 3,7 mio. kr. på budgettet til aktivitetsbestemt medfinansiering, som følge af en efterregulering for 2021. Indtægten er udbetalt fra Sundhedsstyrelsen men er i stedet bogført som finansindtægt under Økonomiudvalget (ikke service), som derfor har modtaget en ikke budgetteret indtægt på 3,7 mio. kr.

Strategisk ramme

Regnskabet 2022 og overførsler er håndteret med udgangspunkt i styringsprincipperne i kommunen, der er udarbejdet med henblik på at skabe de rette incitament i økonomistyringen. Overførselsreglerne skal dels sikre at der økonomistyres med henblik på budgetoverholdelse, og dels understøtte en mere langsigtet planlægning ud over budgetåret ved at modvirke uhensigtsmæssig brug af midler i slutningen af året. Overførselsreglerne skal samtidig sikre, at overførslerne sker under hensyntagen til balancen i kommunes samlede økonomi.

Videre proces

Regnskabsresultatet og overførslerne på Ældre- og Omsorgsudvalgets område vil indgå i kommunens samlede regnskab 2022 samt overførelser til 2023, som forlægges for Økonomiudvalget den 23. marts 2023 med henblik på godkendelse i Kommunalbestyrelsen den 30. marts 2023.

Økonomi

Overførslerne indarbejdes på baggrund af beskrivelserne i regnskabsforklaringerne. Kommunalbestyrelsen behandler overførslerne den 30. marts 2023.

Beslutningskompetence

Ældre- og Omsorgsudvalget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Hævet til en beslutningssag.

Udvalget bemærker, at det kan blive meget vanskeligt for plejecentrene at indhente besparelserne, men mener det principielle spørgsmål vedrørende overførsler bør tages i Økonomiudvalget.

Udvalget anbefaler, at besparelserne findes andre steder på området henset til de højere udgifter kommunen har sammenlignet med vores nabokommuner - blandt andet gennem styrket kvalitativ ledelse og slankning kvantitativt således, at borgerne i videst muligt omfang friholdes.

Bilag

Regnskab 2022

Handleplaner plejecentre - marts 2023

Handleplan regnskab 2022 - myndighed - hjemme- og hjemmesygeplejen

Punkt 3: Budgetbesparelser - forslag til udmøntning af besparelsesramme 2023 på Ældre- og Omsorgsudvalget (Beslutning)

00.30.00-S55-3-22

Resume

Økonomiudvalget har den 8. december 2022 godkendt budgetprocessen for budget 2024-27. Som en del af budgetprocessen skal der arbejdes med forslag til udmøntning af besparelsesrammer for i alt 29 mio. kr. i 2023 og 72 mio. kr. i 2024. Med denne sag behandles forvaltningens forslag til udmøntning af Ældre- og Omsorgsudvalgets andel af besparelsesrammen i 2023 på i alt 7,1 mio. kr. med henblik på efterfølgende høring. Forslag til udmøntning af rammen i 2024 fremlægges i august.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at forslag til udmøntning af besparelsesrammen i 2023 på udvalgets område oversendes til Økonomiudvalget med henblik på høring.

Problemstilling

I lyset af den økonomiske situation har Økonomiudvalget den 8. december 2022 godkendt, at der udmeldes rammer for effektiviseringer og servicetilpasninger på serviceområderne på 29 mio. kr. i 2023 og 72 mio. kr. i 2024, jf. budgetprocessen 2024-27. Besparelsesrammerne er fordelt forholdsmæssigt på udvalgene efter andele af budgetrammen. Fordeling er vedlagt (bilag).

Processen for udmøntningen af besparelsesrammerne er opdelt i to spor. På den kortere bane udarbejdes forslag til servicetilpasninger, strukturelle mindreforbrug mm, som kan have effekt allerede fra 2023, jf. beslutningen om budgetprocessen. Derudover vil forvaltningen igangsætte en række budgetanalyser, som vurderes at kunne bidrage til besparelser på et lidt længere sigte. Status for analyserne drøftes på budgetseminaret i maj 2023, og efterfølgende udarbejdes forslag til konkrete budgettilpasninger, som behandles politisk i august med henblik på høring samtidig med det administrative budgetforslag.

Med denne sag fremlægges forslag til udmøntning af Ældre- og Omsorgsudvalgets andel af besparelsesrammen i 2023 med henblik på efterfølgende høring og fornyet behandling i april og godkendelse af Kommunalbestyrelsen 4. maj 2023.

Løsninger

Ældre- og Omsorgsudvalgets andel af besparelsesrammen i 2023 udgør i alt 7,1 mio. kr. Heraf udgør besparelsesrammen 6,0 mio. kr. for aktivitetsområde Ældre og 1,1 mio. kr. for aktivitetsområde Sundhed.

Forvaltningen skal i den forbindelse pege på følgende forslag til udmøntning af besparelsesrammen i 2023 på aktivitetsområde Ældre.

1.000 kr. i 2023 pl	2023	2024	2025	2026	2027	Varig?
---------------------	------	------	------	------	------	--------

Ældre - Forslag til høring

Ny principafgørelse fra Ankestyrelsen vedrørende kompressionshjælpemidler (støttestrømper)	500	800	850	850	850	Ja
--	-----	-----	-----	-----	-----	----

Bortfald af aktivitetsmedarbejdere på plejecentrene	158	947	947	947	947	Ja
Bortfald af tilskudsordning efter Servicelovens §79	10	10	460	460	460	Ja
Bortfald af tilskud til Rustenborghuset	85	2.039	2.039	2.039	2.039	Ja
Kørsel til træning og RustenborgHuset	120	240	240	240	240	Ja
Udfasning af pulje til borgere med særlige behov	350	700	1.050	1.360	1.360	Ja
Nedlæggelse af pulje til omsorgsbesøg i Hjemmeplejen	80	108	108	108	108	Ja
Reduktion af puljen til ægteparboliger	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	Ja
Tilpasning af central pulje i hjemmeplejen	250	250	250	250	250	Ja
Tilpasning af puljen til låsesystem i hjemmeplejen	250	250	250	250	250	Ja
Nedlæggelse af funktionen som hygiejnesygeplejerske (ÆOU andel)	148	261	261	261	261	Ja
Rengøring hver 3. uge i hjemmeplejen	900	1.800	1.800	1.800	1.800	Ja
Servicetilpasning i demensindsatsen	0	460	460	460	460	Ja
Nedlæggelse af tilbud om brobygning for ensomme i hjemmeplejen	149	892	892	892	892	Ja
<u>Allerede besluttede forslag</u>						
Reduktion i FOA Partnerskabsaftalen (KMB 15/12-22)	1.600	0	0	0	0	Nej
I alt	6.100	10.257	11.107	11.417	11.417	

På aktivitetsområde Ældre er der samlet peget på forslag for 6,1 mio. kr. i 2023, 10,3 mio. kr. i 2024, 11,1 mio. kr. i 2025 og 11,4 mio. kr. i 2026 og frem.

Derudover peges på følgende forslag til udmøntning af besparelsesrammen i 2023 på aktivitetsområde Sundhed.

1.000 kr. i 2023 pl	2023	2024	2025	2026	2027	Varig?
<u>Sundhed - Forslag til høring</u>						
Reduktion i puljen til specialiserede rehabiliteringsforløb (hjerneskadeområdet)	400	0	0	0	0	Nej
Nedlæggelse af tilbud om musikterapi	116	698	698	698	698	Ja
Tilpasning af driftsbudget på Trænings- og Rehabiliteringscentret	370	370	370	370	370	Ja
Ændring af aftenvagter for terapeuterne på døgnpladserne	319	478	478	478	478	Ja
Ændret kvalitetsstandard for træning efter Servicelovens § 86 stk. 2 på plejecentre	552	828	828	828	828	Ja
I alt	1.757	2.374	2.374	2.374	2.374	

På aktivitetsområde Sundhed er der samlet peget på forslag for 1,8 mio. kr. i 2023 og 2,4 mio. kr. i 2024 og frem.

I sagen er der vedlagt en samlet oversigt over forslagene på udvalgets område (bilag) samt den nærmere beskrivelse af de enkelte forslag (bilag). Det bemærkes, at et forslag på ældreområdet om ”Reduktion i FOA Partnerskabsaftalen” allerede er besluttet i Kommunalbestyrelsen 15. december 2022. Forslaget er derfor ikke beskrevet yderligere og indgår ikke som en del af høringen.

Forslagene har været drøftet i MED-systemet. Der er vedlagt en oversigt over MED-systemets bemærkninger til forslagene (bilag) samt uddybende bemærkninger i form af referater fra MED-møderne (bilag).

Forslagene udmønter de udmeldte besparelsesrammer for Ældre- og Omsorgsudvalget i 2023. Såfremt udvalget anbefaler at lade nogle af de fremlagte forslag udgå, hvorved besparelsesrammen i 2023 ikke opnås, skal der af hensyn til den økonomiske situation anvises konkrete alternative besparelsesforslag på Ældre- og Omsorgsudvalgets område, så besparelsesrammen fortsat opnås.

Forslag til udmøntning af besparelsesrammen for 2024 vil blive fremlagt i august 2023 på baggrund af bl.a. budgetanalyserne, jf. budgetprocessen herom. Den budgetmæssige effekt i 2024-27 af de med denne sag fremlagte besparelsesforslag på den korte bane (2023) vil medgå til udmøntning af besparelsesrammen i 2024.

Det bemærkes, at Ældre- og Omsorgsudvalget behandler en særskilt sag om ”Ny organisering i Den Kommunale Madservice” på indværende møde med henblik på endelige beslutning i Kommunalbestyrelsen 30. marts 2023. Der forventes en afledt driftsbesparelse på 0,6 mio. kr. årligt fra 2024. Besparelsen vil medgå til udmøntning af besparelsesrammen på Ældre- og Omsorgsudvalgets område i 2024. De økonomiske konsekvenser af sagen vil indgå som en del af de samlede bevillingsmæssige konsekvenser af besparelsesforslagene som fremlægges for Ældre- og Omsorgsudvalget i april med henblik på godkendelse i Kommunalbestyrelsen 4. maj 2023.

Derudover arbejdes der parallelt med handleplaner på aktivitetsområde Ældre i forhold til overholdelsen af budgettet 2023, herunder overførsler fra 2022, jf. økonomistyringsprincipperne og regnskab 2022.

Strategisk ramme

Budgettet for 2023-26 og processen for budget 2024-27 er udarbejdet med udgangspunkt i styrelsesloven, Styrelsesvedtægten, Principper for økonomistyring i Lyngby-Taarbæk Kommune - herunder den økonomiske politik.

Videre proces

Efter Økonomiudvalgets godkendelse sendes forslagene til udmøntning af besparelsesrammen i 2023 i høring. Forslagene fremlægges herefter til fornyet behandling sammen med de indkomne høringssvar i fagudvalgene og Økonomiudvalget i april 2023 med henblik på Kommunalbestyrelsens godkendelse 4. maj 2023.

Økonomi

Sagen har på nuværende tidspunkt ikke bevillingsmæssige konsekvenser, idet forslagene fremlægges med henblik på høring.

De økonomiske konsekvenser af forslagene fremgår ovenfor i løsningsafsnittet. Besparelsesrammen på Ældre- og Omsorgsudvalgets område udgør i alt 7,1 mio. kr. i 2023 og der er peget på besparelsesforslag for i alt 7,9 mio. kr. i 2023.

Beslutningskompetence

Ældre- og Omsorgsudvalget.

Økonomiudvalget med hensyn til at udsende de samlede forslag i høring.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udvalget anbefalede, at forslag til besparelser sendes i høring eksklusiv forslagene 2 (bortfald af aktivitetsmedarbejder på plejecentrene), 14 (nedlæggelse af tilbud om brobygning for ensomme i hjemmeplejen) og 16 (nedlæggelse af tilbud om musikterapi).

Socialdemokratiet foreslog, at der i stedet for besparelser på Rustenborghuset og den direkte pleje, omsorg og forebyggelse i højere grad reduceres på følgende måde:

1. I forhold til slankning af ledelse og specialfunktioner, hvor kommunen generelt ligger højere end kommunerne i 4K samarbejdet.
2. En yderligere indsats for at nedbringe sygefraværet.
3. Reduktion på TRC, idet enkelte pladser får takst som plejehjem, reduktion af ledelse

For stemte: 1 (A)

Undlod at stemme: 6 (2 (F), 3 (C), 1 (V)), idet konsekvenserne for de 3 alternative forslag først ønskes belyst.

Bilag

Budgetrammer med fordelingsramme i 2023 og 2024 fordelt på udvalg

Ældre- og Omsorgsudvalget besparelsesforslag - oversigt over forslagene

Ældre- og Omsorgsudvalget besparelsesforslag - beskrivelse af de enkelte forslag

Ældre- og Omsorgsudvalget besparelsesforslag - MED bemærkninger oversigt

Samlet MED-bemærkninger

Punkt 4: Budget 2024-27 - Temaer til budgetanalyser (Orientering)

00.30.00-S55-3-22

Resume

Som en del af budgetprocessen skal forvaltningen igangsætte en række budgetanalyser med henblik på at kunne bidrage til besparelser på den lidt længere bane. Økonomiudvalget har den 23. februar 2023 godkendt temaer til budgetanalyser. Som led i budgetprocessen orienteres fagudvalgene med denne sag om de godkendte temaer, som vil danne grundlag for forvaltningens videre arbejde med analyserne, og om Økonomiudvalgets drøftelse af fagudvalgenes input til besparelser.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at orienteringen om temaer til budgetanalyser, der kan bidrage til besparelser til budget 2024-27, tages til efterretning.

Problemstilling

I lyset af den økonomiske situation har Økonomiudvalget den 8. december 2022 godkendt, at der udmeldes rammer for effektiviseringer og servicetilpasninger på serviceområderne på 29 mio. kr. i 2023 og 72 mio. kr. i 2024, jf. sagen om budgetprocessen 2024-27. Processen for udmøntningen af besparelsepuljerne er opdelt i to spor. På den kortere bane udarbejdes forslag til servicetilpasninger, strukturelle mindreforbrug mm, som kan have effekt allerede fra 2023. Forslag herom fremlægges på møderne i marts med henblik på høring og efterfølgende godkendelse i Kommunalbestyrelsen 2023.

Derudover vil forvaltningen igangsætte en række budgetanalyser, som vurderes at kunne bidrage til besparelser på et lidt længere sigte. Status for analyserne drøftes på budgetseminaret i maj 2023, og efterfølgende udarbejdes forslag til konkrete budgettilpasninger, som behandles politisk i august med henblik på høring samtidig med det administrative budgetforslag.

I budgetaftalen 2023-26 er der allerede peget på temaer, hvor besparelspotentiale kan undersøges ved konkrete analyser:

- Den administrative opgavevaretagelse og organisering.
- Effektiviseringspotentialer på udbuds- og indkøbsområdet.
- Afdækning af muligheder for tilpasning og omlægning af serviceniveaue på ældre- og sundhedsområdet

Økonomiudvalget har drøftet temaer til budgetanalyser den 18. januar ligesom fagudvalgene i februar har drøftet input til besparelser. På denne baggrund har Økonomiudvalget den 23. februar godkendt en række temaer til budgetanalyser med henblik på forvaltningens videre arbejde med analyserne.

Som led i budgetprocessen orienteres fagudvalgene med denne sag om de godkendte temaer til budgetanalyser og om Økonomiudvalgets drøftelse af fagudvalgenes input til besparelser.

Løsninger

Økonomiudvalget har 23. februar 2023 godkendt nedenstående temaer til budgetanalyser, idet der derudover ønskes et fokus på sygefravær og ledelsesspænd, jf. protokollen.

De oplyste forslag til temaer omfatter såvel store som små analyser, og vedrører både analyser af effektiviseringspotentialer men også servicetilpasninger på områderne.

Det skal i den forbindelse understreges, at hvis måltallene for besparelsepuljerne i 2024 ikke nås ved de igangsatte analyser og ved besparelsesforslag på den korte bane, skal der suppleres med øvrige forslag på de enkelte områder – eventuelt via yderligere servicereduktioner og rammebesparelser – for at opnå de udmeldte måltal i 2024.

Analyse af skoleområdet, alment skoler og specialskoler

Det undersøges, hvordan der på skoleområdet kan foretages budgettilpasninger på såvel almen- som specialområdet. Der ses i den forbindelse bl.a. på mulige besparelser i forbindelse med klassedannelsen, herunder ved ændring i afgrænsningen af skoledistrikter og tilpasninger i kommunens egne bestemmelser om klassekvotienter, samt sammenlægninger af klasser med lav klassekvotient. Der ses endvidere på besparelspotentialer ved justeringer i budgettildelingsmodellerne for såvel alment skoler og specialskoler.

Analyse af dagtilbudsområdet i forhold til kravet om minimumsnormeringer

Der undersøges mulige tilpasninger til budgetrammerne på dagtilbudsområdet under hensyntagen til fortsat efterlevelse af kravet om minimumsnormeringer.

Analyse af dagplejen

Det undersøges om organisering af dagplejen kan tilrettelægges på en mere hensigtsmæssig måde, herunder om kapaciteten kan optimeres i forhold til efterspørgslen.

Tilbud under hhv. junior- og ungdomsklubber og Ungdomsskolen

Der foretages en analyse af organiseringen af klubområdet og Ungdomsskoleområdet, herunder eventuelle muligheder for i højere grad at sammenlægge og/eller samtænke tilbuddene.

Muligheder for tilpasning og omlægning af serviceniveauet på ældre- og sundhedsområdet (jf. budgetaftale 2023-26)

Der arbejdes fortsat med at afdække muligheder for at tilpasse og omlægge serviceniveauet på ældre- og sundhedsområdet, herunder ved fx i højere grad at løse opgaver digitalt og via anvendelse af velfærdsteknologiske løsninger.

Normeringsanalyse vedrørende plejecentre

Det udarbejdes en analyse af normeringen på plejecentrene sammenlignet med bl.a. 4K kommunerne med henblik på afdækning af mulige besparelspotentialer.

Snitflader mellem ældre- og voksenhandicapområdet

Der foretages en analyse af snitflader mellem ældreområdet og voksenhandicapområdet med henblik på identificering af besparelspotentialer ved justering af tilbudsviften for ældre borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. I den forbindelse kortlægges behovet for mellemformer og udvikling af tilbud. Derudover undersøges området for Borgerstyret Personlig Assistance (BPA – § 95 og § 96), ligesom der ses på muligheder for sammentænkning af teamet, der bevilger hjemmepleje (§ 83) og socialpædagogisk bistand (§ 85).

Analyse af effekter ved reorganisering af bo- og dagtilbud

Der udarbejdes en analyse af effekterne ved en reorganisering af bo- og dagtilbud, herunder ved eventuel omdannelse eller nedlæggelse af nuværende tilbud. I analysen vil det endvidere indgå, om der er besparelspotentialer ved en mere effektiv udnyttelse af tomgangspladser. Som grundlag for arbejdet udarbejdes en målgruppeanalyse i forhold til fremtidigt brug af botilbud.

Takstreduktion på botilbud

Det foretages en gennemgang af muligheder for at reducere serviceniveauet ved en nedsættelse af takster på botilbud på det specialiserede socialområde.

Bedre udnyttelse af konkrete ejendomme

Det undersøges, om der er konkrete ejendomme, hvor lokaleanvendelsen kan optimeres, fx ved at udnytte samme lokaler på tværs af områder. Det vil i den forbindelse indgå, om der er ejendomme, der alternativt skal overgå til salgslisten.

Kirkegårdsanalyse

Der foretages en analyse af besparelspotentialer på kirkegårdsområdet, herunder gennem tilpasning af serviceniveau og takster.

Gennemgang af serviceniveau vedrørende driften af kommunens arealer

Der foretages en gennemgang af serviceniveauet vedrørende driften af kommunens arealer på baggrund af aktivitetsbestemte data og de nuværende budgetter. I den forbindelse undersøges det om bl.a. udkonteringsmodellen for vintertjenesten medfører uhensigtsmæssigheder i opgavevaretagelsen, herunder utilsigtet serviceniveau på de andre driftsområder.

Gennemgang af budget vedr. institutioner på kultur- og fritidsområdet

Der foretages en gennemgang af budgetterne på institutionerne på kultur- og fritidsområdet, herunder på biblioteket og musikskolen, med henblik på at afsøge mulige besparelspotentialer og belyse konsekvenserne heraf. Der vil i den forbindelse bl.a. blive set på udgiftsniveauet på tværs af 4K-kommunerne.

Den administrative opgavevaretagelse og organisering (jf. budgetaftale 2023-26)

Der foretages en analyse af den administrative opgavevaretagelse, herunder om organiseringen kan tilrettelægges på en mere hensigtsmæssig måde. I den forbindelse vil det bl.a. blive undersøgt, om der kan identificeres yderligere effektiviseringspotentialer i forbindelse med indflytningen på det nye rådhus. Forvaltningen overvejer endvidere at indgå i en benchmarkanalyse på administrationsområdet med 4K kommunerne, med henblik på at afdække om der herigennem kan findes besparelsemuligheder. Derudover kan der ses på mulige gevinster ved at oprette et fælles KontaktCenter for hele administrationen (i stedet for den nuværende omstilling i Borgerservice). Med et fælles KontaktCenter sigtes der på at skabe en fælles telefonisk/digital indgang til hele kommunen, som med tiden kan oparbejde kompetencer til at kunne straksafklare borgere. Derudover ses på mulige potentialer ved én fast ugentlig lukkedag for administrationen.

Effektiviseringspotentialer på udbuds- og indkøbsområdet (jf. budgetaftale 2023-26)

Der iværksættes en analyse af yderligere effektiviseringspotentialer på udbuds- og indkøbsområdet. Der vil i den forbindelse blive set på særlige indsatser på nye områder jf. bl.a. arbejdet med konkurrenceudsættelsesstrategien. Heri

indgår også muligheden for udlicitering af opgaver. Der vil endvidere blive arbejdet med et endnu stærkere fokus på brug af indkøbsaftaler (compliance) samt kontraktstyring bl.a. på det specialiserede socialområde og ældreområdet.

Indsatsen vedrørende sprogundervisning

Det undersøges, om der er besparelspotentialer ved en mere hensigtsmæssig tilrettelæggelse af indsatsen vedrørende sprogundervisning, herunder for flygtninge.

Hjemtagelse af momsrefusion

Kommunerne kan afløfte indirekte moms af en række konkrete udgifter og tilskud, jf. bekendtgørelse om momsrefusionsordning for kommuner og regioner. Det undersøges, om der er områder, hvor der ikke hjemtages den berettigede momsrefusion.

Analyse af muligheder for at løfte indtægter, herunder gennem takster

Der foretages en analyse af mulighederne for at løfte kommunens indtægter. Det undersøges i første omgang, om der kan genereres yderligere indtægter ved at løfte taksterne på de brugerfinansierede områder, og om der er nye områder, hvor der fremover kan opkræves takster.

Kommunalbestyrelsen samt råd og nævn.

Der undersøges besparelspotentialer vedrørende Kommunalbestyrelsens arbejde, herunder ved at reducere i antallet af medlemmer. Der vil endvidere blive set på mulige besparelspotentialer i tilknytning til arbejdet i råd og nævn.

Analyse af valgorganisationen

Det undersøges, i hvilket omfang der kan opnås besparelser ved en ændret valgorganisation, herunder ved justering i bemanning og antallet af valgsteder. Tilrettelæggelsen af valgorganisationen skal bl.a. ses i sammenhæng med en generel stigning i antallet af brevstemmer.

Det vurderes, at forslagene i det væsentligste først kan få effekt fra 2024. I det omfang der tidligt i processen identificeres forslag, som kan gennemføres umiddelbart, vil disse indgå som en del af forslagene til besparelser på den korte bane (2023), som behandles i marts og april.

Den budgetmæssige effekt i 2024 af de øvrige godkendte besparelsesforslag på den korte bane (2023) vil medgå til udmøntning af måltallet i 2024 – herunder ved stigende effekt i årene.

Øvrige indsatser og analyser

Det skal bemærkes, at der sideløbende med analyserne vedrørende de i sagen viste temaer arbejdes med en række yderligere indsatser. Der arbejdes således med forslag om tilpasninger i serviceniveaet på tværs af områder på såvel kortere som længere sigte, herunder på ældreområdet og det specialerede socialområde. Der er endvidere fremlagt en konkret sag vedrørende organiseringen af Den Kommunale Madservice på ældreområdet.

Derudover er der iværksat en række tiltag som led i handleplanerne på de økonomisk udfordrede områder med henblik på overholdelse af rammestyningen, jf. økonomistyringsprincipperne. Der arbejdes i den forbindelse med sagsgennemgang og analyser af visitationspraksis på bl.a. ældreområdet og det specialiserede socialområde med henblik på at nedbringe udgifterne. Handleplanerne er bl.a. beskrevet i tilknytning til sagerne om regnskab 2022. Derudover undersøges det, om der på plejecentrene er gode erfaringer med styringen, som kan bredes ud på tværs af plejecentre.

Fagudvalgenes input til besparelser

Økonomiudvalget har derudover den 23. februar 2023 drøftet fagudvalgenes input til besparelser. De faldne bemærkninger på fagudvalgene vil blive behandlet som budgetspørgsmål eller indgå i det videre arbejde med besparelser. Økonomiudvalget har endvidere konstateret, at der kommer en sag om vikarforbruget på ældreområdet samt sager om handleplaner for nedbringelse af merforbrug på ældreområdet og specialområdet.

Strategisk ramme

Budgettet for 2023-26 og processen for budget 2024-27 er udarbejdet med udgangspunkt i styrelsesloven, Styrelsesvedtægten, Principper for økonomistyring i Lyngby-Taarbæk Kommune - herunder den økonomiske politik.

Videre proces

De faldne bemærkninger under fagudvalgenes drøftelser af input til besparelser vil blive behandlet som budgetspørgsmål eller indgå i det videre arbejde med besparelser. Status for budgetanalyserne drøftes på budgetseminaret i maj 2022. På baggrund af analyserne udarbejdes konkrete forslag til budgettilpasninger. Forslagene fremlægges til politisk behandling i august med henblik på høring sammen med det administrative budgetforslag. Forslagene til budgettilpasninger vil herefter indgå som en del af forhandlingerne om budget 2024-27.

Økonomi

Sagen har ikke i sig selv bevillingsmæssige konsekvenser. På baggrund af budgetanalyserne udarbejdes konkrete forslag til budgettilpasninger. Forslagene vil indgå som en del af budgetforhandlingerne.

Beslutningskompetence

Ældre- og Omsorgsudvalget.

Teknikudvalget.

Dagtilbudsudvalget.

Skoleudvalget.

Kultur- og Fritidsudvalget.

Forebyggelses- og Socialudvalget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Taget til efterretning.

Forebyggelses- og Socialudvalget, den 13. marts 2023

Taget til efterretning.

Punkt 5: Måltal for indsatsen med nedbringelse af vikarforbrug (Beslutning)

00.15.00-A00-23-23

Resume

I de seneste år er udgifter til eksterne vikarer blandt andet på grund af rekrutteringsudfordringer og højt sygefravær grundet Covid-19 mm. steget på ældreområdet i Lyngby-Taarbæk Kommune. Et stort omfang af vikarer fremfor faste medarbejdere udfordrer muligheden for at skabe kontinuitet i omsorgen til og plejen af borgerne, ligesom det sædvanligvis er dyrere og derfor presser driftsenhedernes budgetoverholdelse. Ældre- og Omsorgsudvalget besluttede i januar 2023, at forvaltningen forelægger en sag med konkrete måltal for nedbringelse af vikarforbruget. Forvaltningen forelægger derfor forslag til måltal samt orienterer om iværksatte indsatser for at nedbringe vikarforbruget.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. der fastsættes en målsætning for plejecentrene om maksimalt at bruge ca. 1,2 mio. kr. til eksterne vikarer i 2023 for hvert plejecenter svarende til mere end en halvering forbruget i 2022,
2. der fastsættes en målsætning for Trænings- og rehabiliteringscentret om maksimalt at bruge 1,7 mio. kr. til eksterne vikarer i 2023 svarende til en halvering af forbruget i 2022,
3. der fastsættes en målsætning for Hjemmeplejen om maksimalt at bruge 26,2 mio. kr. på eksterne vikarer i 2023 svarende til en halvering af forbruget i 2022,
4. orientering om iværksatte indsatser for at nedbringe vikarforbruget tages til efterretning.

Problemstilling

Forbrug af eksterne vikarer 2020-2022

Plejecentrenes, Hjemmeplejens og Trænings- og rehabiliteringscenterets forbrug af eksterne vikarer har samlet set i årene 2020, 2021 og 2022 udgjort henholdsvis 29,4 mio. kr., 51,8 mio. kr. og 66,3 mio. kr., jf. tabel 1. Opgjort i forhold til den samlede lønsom for disse enheder svarer det til 14 pct. i 2022.

Tabel 1. Forbrug af eksterne vikarer, 2020-2022. Mio. kr., 2022-prisniveau.

	2020	2021	2022
Hjemmeplejen	17,7	33,8	50,7
Plejecentre	7,5	12,7	12,0
Trænings- og rehabiliteringscenter	4,2	5,4	3,5
I alt	29,4	51,8	66,3

Fra 2020 til 2021 har der været en tilvækst i forbruget af eksterne vikarer for alle enheder. Fra 2021 til 2022 er der dog alene sket en tilvækst i Hjemmeplejen, mens både plejecentrene og Trænings- og rehabiliteringscenteret har haft et lavere forbrug af eksterne vikarer i 2022 end i 2021. Årsagen til relativt store merforbrug for tre plejecentre i 2022 er således ikke knyttet til et højere forbrug af eksterne vikarer end i tidligere år. Omvendt har Hjemmeplejens væsentligt højere forbrug af vikarer i 2022 ikke medført et stort merforbrug i Hjemmeplejen i 2022. Hjemmeplejens merforbrug var på 2,4 mio. kr. i 2022 svarende til 1,4 pct. af Hjemmeplejens samlede budget.

Tilvæksten i forbruget af eksterne vikarer skal især ses i lyset af de stadigt stigende rekrutteringsudfordringer på ældre- og sundhedsområdet samt et højt sygefravær, herunder i de senere år ikke mindst grundet Covid-19-pandemien. På en workshop om muligheder for nedbringelse af vikarudgifter, som 4K kommunerne afholdt i februar 2023, oplyste Rudersdal og Gentofte Kommuner, at deres udgifter til vikarer i 2022 var på samme høje niveau som i Lyngby-Taarbæk Kommune, mens Gladsaxe Kommune også havde oplevet høje udgifter til vikarer, men dog relativt set lavere end i de øvrige tre kommuner.

Driftsenhedernes anvendelse af vikarer og finansiering af udgifterne til vikarer

Ældre- og sundhedsrådets driftsenheder - plejecentre, Hjemmeplejen, Trænings- og rehabiliteringscenteret m.fl. - får årligt tildelt budgetter, som overordnet set er sammensat af budget til løn og øvrig drift. Der er ikke særskilte budgetter til vikarer hverken på enhedernes budgetter eller i puljer på centrale budgetter på ældre- og sundhedsområdet. Alle budgetter er faste budgetter, når der ses bort fra Hjemmeplejen, som aktivitetsafregnes hen over året alt efter hvor mange borgere, der løbende visiteres til hjemmepleje.

Enhederne er med visse undtagelser budgetmæssigt set rammestyret. Det betyder, at de inden for deres budgetter selv må tilrettelægge og prioritere. Undtagelserne er visse øremærkede bevillinger, som er særskilt politisk prioriteret, eller som omfatter særlige statslige tilskud o.l.

Ved vakancer, ved sygdom og andet fravær i form af ferie o.l. kan det være nødvendigt for driftsenhederne at anvende vikarer for at varetage opgaveløsningen, herunder fx sikre, at borgere visiteret til hjemmepleje får den hjælp, de er visiteret til, at beboerne på plejecentre får den nødvendige pleje og omsorg mv. Vikarer kan være fra eksterne vikarbureauer eller være timelønnede tilkaldevikarer, som er tilknyttet den enkelte enhed. Nogle enheder er lykkedes med at have forholdsvis mange tilknyttede timelønnede tilkaldevikarer, mens andre er nødsaget til at anvende vikarer fra eksterne vikarbureauer.

Når der anvendes vikarer - eksterne som interne - skal udgifterne hertil afholdes inden for rammerne af enhedernes budgetter. Det vil sædvanligvis ske af de budgetmidler, som enhederne har disponeret til løn.

Når en vikar dækker vagter på grund af vakance, vil der være en merudgift for den enkelte enhed, hvis udgiften til vikaren er højere end udgiften ville have været til en fastansat medarbejder. Når en vikar dækker vagter på grund af sygdom, vil den fulde betaling for en vikar være en merudgift, idet den sygemeldte medarbejder fortsat oppebærer løn under sygdom. Først efter 30 dages sygefravær kan der opnås refusion for en del af den sygemeldtes lønudgift.

Omkostningerne ved at aflønne end vikar fremfor en fastansat i "normaltjeneste" er sædvanligvis dyrere. Hvis en fastansat tager en ekstra vagt i form af overarbejde, kan der spares på udgifter til vikarer, men aflønningen af en fastansat til overarbejdsbetaling kan være højere end udgiften til en ekstern vikar. Derfor er det ikke altid dyrere at dække ubesatte vagter med eksterne vikarer fremfor med fastansatte. Dækning af ubesatte vagter med en fastansat vil dog sædvanligvis - hvis der er råd til det - være at foretrække ud fra en kvalitetsbetragtning, fordi de fastansatte kender organisationen og borgerne bedre.

Lovgivning

Lov om Social Service. Kommunen er forpligtet til at yde den hjælp, som en borger har behov for og er visiteret til i henhold til Servicelovens §83 vedrørende personlig og praktisk hjælp.

Løsninger

Måltal for nedbringelse af det eksterne vikarforbrug

Det vil ikke være realistisk helt at ophøre med brug af eksterne vikarer på ældre- og sundhedsområdet. Der er opgaver, som ikke kan udskydes og må dækkes ind ved vakance mv., herunder for at sikre overholdelse af lovgivning. Men der skal være en ambition om at bruge så få eksterne vikarer som muligt både af hensyn til økonomi og kvalitet.

Forvaltningen har fra årets start meldt en målsætning ud til hvert plejecenter om, at de hver især maksimalt må bruge ca. 1,2 mio. kr. i 2023 til eksterne vikarer. Det svarer til samlet 4,8 mio. kr. (4,7 mio. kr. i 2022 prisniveau) for de fire kommunalt drevne plejecentre. Beløbet udgør 2,4 % af plejecentrenes samlede lønsum i 2022 ekskl. eksterne vikarer. Det betyder, at plejecentrene samlet set skal nedbringe deres forbrug af eksterne vikarer med mere end 60 pct. set i forhold til forbruget i 2022. Forvaltningen anbefaler, at måltallet for det maksimale forbrug af vikarer ikke sættes endnu lavere, således at det er realistisk for plejecentrene at lykkes. For et plejecenter som Virumgård, som historisk har haft et meget lavt forbrug af eksterne vikarer, vil loft for forbruget af eksterne vikarer være mindre afgørende. Derfor følger forvaltningen sammen med plejecentrene også forbruget af interne vikarer/timelønnede afløsere.

For Trænings- og rehabiliteringscentret (TRC) anbefaler forvaltningen en målsætning om, at TRC maksimalt må bruge 1,7 mio. kr. på eksterne vikarer i 2023. Ligesom for plejecentrene svarer det til 2,4% af den samlede lønsum i 2022 ekskl. eksterne vikarer. Målsætningen betyder, at Trænings- og rehabiliteringscentret i 2023 skal nedbringe deres forbrug af eksterne vikarer med 50 %. Det er lavere end på plejecentrene og skyldes, at Trænings- og rehabiliteringscentret allerede i 2022 har nedbragt vikarforbruget i forhold til forudgående år.

For så vidt angår Hjemmeplejen anbefaler forvaltningen, at Hjemmeplejen får en målsætning om maksimalt at bruge 26,2 mio. kr. på eksterne vikarer i 2023. Det svarer til, at Hjemmeplejen skal halvere deres forbrug af eksterne vikarer fra 30 pct. af den samlede lønsum i 2022 til 15 pct. i 2023. Måltallet ligger højere end forbruget i 2020. Når forvaltningen ikke anbefaler at sætte måltallet ned til niveauet i 2020, så skyldes det, at Hjemmeplejen ikke har den samme fleksibilitet i opgaveløsningen som på plejecentrene og Trænings- og rehabiliteringscenteret.

Forvaltningen skal bemærke, at et politisk og/eller administrativt besluttet loft over enhedernes forbrug af eksterne vikarer afviger fra kommunens retningslinjer for rammestyring.

Iværksatte og planlagte indsatser for at nedbringe vikarforbruget

For at nedbringe forbruget af vikarer arbejder ældre- og sundhedsområdet med flere forskellige indsatser, som har to hovedformål:

- 1) at få et højere fremmøde af fastansatte
- 2) at reducere behovet for arbejdskraft.

Førstnævnte formål kan fx ske ved at nedbringe sygefraværet, rekruttere flere fastansatte medarbejdere, få medarbejdere på deltid til at gå op i tid o.l. Sidstnævnte formål kan fx ske ved at indføre arbejdskraftbesparende teknologiske løsninger, optimere vagtplanlægning o.l. Partnerskabsaftalen indgået mellem FOA SoSu og Lyngby-Taarbæk Kommune adresserer begge formål. Et overblik over indsatserne med tilhørende økonomi i Partnerskabsaftalen er vedlagt i bilag (bilag).

Nedenfor følger en kort rapportering på status for indsatserne for at nedbringe sygefraværet, for at rekruttere nye medarbejdere og for at intensivere styring af økonomi og compliance.

Indsatser for at nedbringe sygefraværet

Der er løbende arbejdet med at nedbringe sygefraværet. Indsatsen er yderligere forstærket det seneste halve år. Der har således siden oktober 2022 været ansat en medarbejder, som er dedikeret til at understøtte lederne på ældre- og sundhedsområdet med at følge op på sygefravær. Dette er en af de prioriterede indsatser i Partnerskabsaftalen.

Medarbejderen medvirker til at oplære nye ledere i at trække de relevante data om sygefravær samt i kommunens retningslinjer for håndtering af sygefravær, deltager i sygefraværssamtaler, yder sparring og vejledning om indkaldelse til og afholdelse af samtaler samt skrivning af referater fra samtaler, øvrig personalejuridisk rådgivning i samarbejde med personalejurister, rådgivning om arbejdsmiljøfremmende indsatser mv.

Medarbejderens tid er til en start prioriteret til primært at understøtte lederne i Hjemmeplejen, hvor mange af dem er nye. De øvrige enheder på ældre- og sundhedsområdet vil få en højere prioritet fra andet kvartal 2023 .

Udover den dedikerede medarbejders og ledernes fælles indsats om de konkrete sygefraværsforhold, så afholder kommunens personalejurister også løbende kurser i håndtering af sygefravær. Ældre- og sundhedsrådets ledere har senest gennemført kursus i uge 9 i 2023.

Forvaltningen forventer, at også andre indsatser i Partnerskabsaftalen, herunder de som kan fremme arbejdsmiljøet, kan medvirke til at nedbringe sygefraværet. Det kan fx være indsatser, der giver mulighed for at en mere fleksibel vagtplanlægning.

Effekten af indsatserne for at nedbringe sygefraværet forventes ikke at slå fuldt og positivt igennem i sygefraværstallene med det samme. For opsagte medarbejdere grundet langvarigt sygefravær, er der også oftest et fortsat sygefravær i opsigelsesperioden, som tæller med i sygefraværstallene.

Indsatser for at øge rekruttering af nye medarbejdere

Lederne har gennem en længere periode intensiveret arbejdet med at rekruttere nye medarbejdere, og på trods af rekrutteringssituationen er det lykkedes at nedbringe antallet af ledige stillinger på ældre- og sundhedsområdet betydeligt siden sommeren 2022, jf. ledelsesinformation om udviklingen i antal vakante stillinger på ældre- og omsorgsområdet forelagt Ældre- og Omsorgsudvalget i februar 2023.

Indsatser for at intensivere styring af økonomi og compliance

Ledelsen i Center for Sundhed og Omsorg følger i samarbejde med Center for Økonomi og Personale og de decentrale ledere tæt op på økonomien hver måned, hvor der også ses på den bagvedliggende udvikling i de aktiviteter, som genererer forbruget - fx. udviklingen i antallet af visiterede timer fordelt på forskellige indsatser mv.

Der følges også månedligt op på forbruget af vikarer, interne som eksterne, samt på i hvilken grad enhederne køber eksterne vikarer ind i overensstemmelse med rammeaftalerne på området. Som en ekstra dimension er der for plejecentrene primo 2023 udmeldt et løft over forbruget af eksterne vikarer i 2023, og i alle enheder skal der ske en ledelsesgodkendelse, når der bestilles vikarer (instruks for dette er udarbejdet i 2022). Når der bestilles en ekstern vikar, er det altid en overvejelse, om der er mulighed for at benytte en intern vikar eller betale en fastansat mer- eller overarbejde for at tage vagten. Lyngby-Taarbæk Kommune har købt og implementeret et modul i vagtplanssystemet, hvor planlæggerne har mulighed for at få et overblik over omkostningerne ved en konkret vagt for hver specifik faste medarbejder og interne afløser, inden der tages kontakt til et eksternt vikarbureau.

For de enheder, der har haft et merforbrug på mere end 5 % af budgettet i 2022, er der udarbejdet økonomiske handleplaner for at indhente merforbrug og sikre budgetoverholdelse. De økonomiske handleplaner er fremlagt i sag om

regnskab 2022 på Ældre- og Omsorgsudvalgets dagsorden i marts 2023.

Inspiration fra andre kommuners arbejde med at nedbringe vikarforbruget

Rudersdal, Gentofte, Gladsaxe og Lyngby-Taarbæk holdt i februar en fælles workshop, hvor temaet var nedbringelse af køb af eksterne vikarer. På workshoppen vidensdelte kommunerne deres forskellige indsatser for at nedbringe forbruget af eksterne vikarer samt muligheder for at samarbejde om nogle af disse. Der er ingen af kommunerne, der fuldt ud har "knækket koden", så alle forsøger at trække på de positive erfaringer, der gøres på tværs.

Konsekvenser

Begrænsning af vikarforbruget har konsekvenser for opgaveløsningen, hvis og når det betyder, at der er færre medarbejdere til at løse de samme opgaver.

På plejecentrene og Trænings- og rehabiliteringscenteret vil der i perioder være medarbejderne, der skal tage sig af flere borgere end normalt. Hvis der fx ikke tages vikarer ind ved sygefravær, så vil de tilbageværende medarbejdere også skulle løse de sygemeldtes opgaver. Opgavernes tyngde kan dog variere fra dag til dag, og derfor er det afdelingsledernes ansvar at vurdere, hvordan opgaveløsningen håndteres forsvarligt. I vurderingen indgår blandt andet overvejelser om beboernes tilstand, antal indlagte beboere, midlertidigt vakante boliger, og om de fremmødte medarbejdere har de nødvendige kompetencer til at løse opgaverne mm.

Desuden sker der en prioritering af opgaverne. Ved fuld normering løses alle planlagte opgaver, ved mellem normering prioriteres nogle opgaver fra, og ved lav normering udføres kun de aller mest nødvendige opgaver. I praksis betyder det fx, at nogle beboere kommer senere op eller senere til aktiviteter ved mellem normering, mens fx et bad kan blive udsat ved lav normering, hvis det er hygiejnisk forsvarligt. Derudover arbejdes der med at optimere vagtplanlægningen og tilrettelæggelsen af opgaver.

I Hjemmeplejen er det ikke muligt at aflyse besøg, fordi der mangler medarbejdere. Kommunen er forpligtet til at yde den hjælp, som borgerne er visiteret til, og medarbejderne kan ikke som på samme måde som på et plejecenter deles om opgaverne. En nedbringelse af Hjemmeplejens forbrug af eksterne vikarer er derfor i høj grad afhængigt af, at det lykkes at rekruttere, få medarbejdere op i tid og nedbringe sygefraværet. Andre forhold såsom optimering af vagtplanlægningen, som fx kan mindske vagter uden planlagte besøg ("hvid tid"), spiller dog også ind på muligheden for at mindske vikarforbruget. I det omfang opgaverne kun kan/må løses af egne medarbejdere, kan det blive nødvendigt kun at udføre de mest nødvendige opgaver, hvis medarbejderne skal dække flere borgere, end de normalt har på deres rute. Også i Hjemmeplejen er det afdelingsledernes ansvar at vurdere, hvad driften og hensynet til borgerne kan bære, og hvordan der tilrettelægges bedst muligt.

Generelt set er det at foretrække, at sygdom og vakanser dækkes af interne medarbejdere, der kender borgerne og arbejdsgangene i kommunen. En række sundhedsydelser kræver imidlertid autorisation (sygeplejerske eller social- og sundhedsassistent). Hvis de rette kompetencer ikke er til stede blandt det fremmødte personale og de interne afløsere, som typisk er ufaglærte, er det nødvendigt at benytte eksterne vikarer.

Strategisk ramme

Rekrutterings- fastholdelses- og uddannelsesstrategi for Lyngby-Taarbæk Kommune.

Partnerskabsaftale FOA SoSu og Lyngby-Taarbæk Kommune.

Principper for Økonomistyring.

Videre proces

Der følges op på forbrug og måltal for det eksterne vikarforbrug med de enkelte enheder på månedlige økonomiopfølgingsmøder (bilag). Ældre- og Omsorgsudvalget orienteres månedligt om status i en meddelelse.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kommunens vikaraftale med eksterne vikarbureauer er struktureret som en rammeaftale med to delaftaler, henholdsvis pædagogiske vikarydelser og vikarer til sundheds- og omsorgsområdet. Brugen af leverandørerne er struktureret efter en kaskade, hvilket betyder, at der ikke er frit valg mellem leverandørerne, men de skal kontaktes i en bestemt rækkefølge, jf. udbudsaftalerne.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Bilag

Partnerskabsaftale - Økonomioversigt - Ændringer budget 2023

Partnerskabsaftale med FOA - Delpakke 1- 6

Statusark - Eksterne vikarudgifter jan-feb 2023

Punkt 6: Mulig budgetudfordring på elevområdet (Beslutning)

29.00.00-A00-2-22

Resume

Rekruttering og fastholdelse af elever på social- og sundhedsuddannelserne - SOSU elever - nåede i 2022 op på et højere niveau end det, som forvaltningen skønnede i sagen "Bevilling af voksenelevløn til alle SOSU- elever over 25 år" fra 31. marts 2022. Dimensioneringen blev således opfyldt for 2022. Der er fuldt optag i januar 2023 på såvel social- og sundhedshjælper som social-og sundhedsassistentholdene, og der er ligeledes allerede ansat grundforløbs elever svarende til fuldt optag på begge uddannelser til august 2023. Det store optag medfører sammen med et mindre frafald end forventet en øget udgift, som ikke kan afholdes indenfor Uddannelsesteamets budget for 2023. Det store antal elever giver mulighed en forbedring af økonomi og arbejdsmiljø på plejecentre og hjemmepleje.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at den mulige budgetudfordring på elevområdet i 2023 og frem adresseres i henholdsvis 2. Budgetopfølgning samt i budgetprocessen for 2024-2027.

Problemstilling

Aftaler og økonomiske rammer for kommunens uddannelsesforpligtigelse på social- og sundhedsområdet

I Dimensioneringsaftalen for 2023-2026 indgået mellem Regeringen, Danske Regioner, KL og FOA, jf. bilag (bilag), er Lyngby-Taarbæk Kommune dimensioneret til at ansætte 68 social- og sundhedsassistentelever (SSA elever) og 35 social- og sundhedshjælperelever (SSH elever) årligt. For hvert hold, der begynder, beregnes antal dimensionerede elever, der er påbegyndt uddannelse i Lyngby-Taarbæk Kommune, af Uddannelsesteamet. Disse sammenlægges løbende over året for kontinuerligt at have et overblik over hvor mange elever, der kan optages på fremtidige hold. Dimensioneringstallene meldes til Kommunernes kontaktråd (KKR) løbende over året.

Lyngby-Taarbæk Kommune har i de sidste mange år ikke kunnet rekruttere det antal elever, der er forudsat i Dimensioneringsaftalen for antallet af elever i de enkelte kommuner. For at kunne leve op til kommunens dimensionering arbejder Uddannelsesteamet sammen med driftsenhederne på ældreområdet strategisk og målrettet med at fastholde elever samt med at opfylde de udmeldte dimensioneringstal for at kunne tilgodese den stigende efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft på området.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 31. marts 2022, at der kan dispenseres for krav om optjent erhvervs erfaring forud for grundforløb 2, således at alle SOSU elever over 25 år, der har indgået aftale om ansættelse med Uddannelsesteamet, og som er elev i Lyngby-Taarbæk Kommune, tildeles voksenelevløn under grundforløb 2.

Det intensive arbejde i 2022 med at optage og fastholde elever har betydet, at det er lykkedes med at opnå fuldt optag i forhold til Dimensioneringsaftalen. Den positive vækst skal ses i lyset af tildeling af voksenelevløn, Trepartsaftalen fra november 2020, hvori kommunerne forpligter sig til at ansætte elever allerede på grundforløb 2 samt en mere fokuseret rekrutteringsindsats i Uddannelsesteamet. 49,3 pct. er optaget på voksenelevløn, 14,3 pct. på almindelig elevløn og 35,9 pct. som voksenlærlinge, hvor der er ekstra refusion for kommunerne. Samtidig er frafaldet markant mindsket. Det har tidligere været 25-30 pct., mens det i 2022 er faldet til ca. 10 pct.

Uddannelsesteamet forventer også fuldt optag i 2023 og et tilsvarende relativt lavt frafald. Således har kommunen allerede pr. 5. december 2022 ansat fuldt hold i januar på såvel SSA- som SSH-holdet, og da kommunen også er begyndt at ansætte på grundforløb 2, betyder det, at der forventes fuldt hold på begge uddannelser til august 2023. På SSA aprilholdet er der allerede nu ansat 10 elever ud af 17 pladser, og på SSA-oktober er der ansat 4 elever ud af 17 pladser. Det betyder, at der er en budgetudfordring væsentlig tidligere end antaget i sagen fra marts 2022.

Ændrede forudsætninger siden marts 2022

I sagen fra marts 2022 udarbejdede forvaltningen et skøn for de mulige budgetudfordringer i 2023 og frem på baggrund af en række antagelser, der var behæftet med stor usikkerhed. Det blev antaget, at der først ville være fuldt optag i 2025, et frafald på 25 pct. samt 75 pct. på vokselevløn og 25 pct. på almindelig elevløn. Der er allerede fra 2022 fuldt optag, frafaldet er kun 10 pct., og 85 pct. af eleverne er på vokselevløn/voksenlærlingeløn.

Effekten af Kommunalbestyrelsens beslutning om at dispensere for erhvervs erfaring i forhold til at tilbyde vokselevløn er tydelig. Uddannelsesteamet har dog også rekrutteret flere over 25 år, og langt størstedelen af de ansatte elever er således over 25 år ved uddannelsesstart. Fordelingen af alder ved ansættelsesstart fremgår i skema nedenfor.

Alder	Antal
Over 25	214
18-25	28
Under 18	5
Hovedtotal	247

Den relativt højere alder ved uddannelsesstart kan tænkes at være medvirkende til det lavere frafald.

Optaget af elever betyder, at der i 2023 er en forventet merudgift på området på ca. 8 mio. kr. i forhold til den forventede merudgift skønnet i sagen til Kommunalbestyrelsen den 31. marts 2022. Den forventede merudgift er behæftet med en væsentlig usikkerhed, da den som nævnt ovenfor bygger på en række antagelser om optag og frafald. Udfordringen kan dog blive forøget i 2024 og 2025, når det øgede optag er slået fuldt igennem. Dette kan medføre en yderligere merudgift på op til anslået 7 mio. kr., eller ca. 15 mio. kr. i alt.

Der er desværre et højt sygefravær blandt eleverne. Når eleverne har en uddannelsesaftale, er der udover prøvetiden, stort set ingen muligheder for at afskedige en elev. I loven er det anført, at en uddannelsesaftale er uopsigelig med ganske få undtagelser. Der arbejdes i Uddannelsesteamet struktureret med at nedbringe fravær, herunder er der bl.a. i 2022 ansat en fastholdelseskonsulent.

Løsninger

Forvaltningen vil følge udviklingen tæt i 2023 med henblik på at opnå de positive gevinster, der kan være forbundet med flere elever, samt med henblik på at håndtere de afledte økonomiske udfordringer.

Set i et bredere perspektiv må udviklingen i det større elevoptag anses som positiv.

En højere elevdimensionering bør - især i den sidste tid af elevernes uddannelsestid, hvor de i højere grad kan indgå i normeringen - kunne mærkes i plejen. I gennemsnit forventes to elever at kunne erstatte én fast medarbejder, idet eleverne naturligvis skal have mere hjælp i starten af deres uddannelsesforløb end i slutningen. Derudover kan flere elever betyde flere uddannede medarbejdere på sigt, og dermed bedre muligheder for at rekruttere kvalificeret personale. Det vil både forbedre den oplevede service hos borgerne, ligesom det vil kunne smitte positivt af på arbejdsmiljøet og økonomien, fordi det vil mindske behovet for vikarer og give bedre mulighed for en større fleksibilitet i den interne vagtplanlægning.

Strategisk ramme

Dimensioneringsaftale 2022-2026. Regeringen, KL, Danske Regioner og FOA er enige om, at det er en central prioritering, at der uddannes flere social- og sundhedsmedarbejdere til social- og sundhedssektoren. Det forudsætter en styrket rekruttering til uddannelserne og en betydelig indsats for at få flere til at gennemføre uddannelserne. Det er i forbindelse med Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked af 21. november 2020 aftalt, at der med henblik på at sikre en langsigtet løsning på lærepladsudfordringen inden for velfærdsuddannelserne fastsættes en flerårig minimumsdimensionering for antallet af lærepladser på uddannelserne til social- og sundhedsassistent og social- og sundhedshjælper, som kommuner og regioner forpligtes til at oprette. Aftalen indgås for en 5-årig periode fra 2022 til og med 2026. Aftalen skal ses i lyset af betydelige indsatser, der er gjort fra alle parter for at øge rekrutteringen til social- og sundhedsuddannelserne og øge fastholdelsen i uddannelserne i de kommende år med henblik på at sikre, at der fremadrettet uddannes flere social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter.

Videre proces

Økonomien på området følges tæt og adresseres i 2. Budgetopfølgning, hvor der er mere viden om det forventede regnskabsresultat.

Økonomi

Den forventede merudgift - alt andet lige - på ca. 8 mio. kr. i 2023 skønnes primært at komme af en stigning i elevoptaget (5,5 mio. kr.), og med noget mindre grundet en stigning i andelen af voksne elever på højere løn (1,4 mio. kr.) samt et fald i frafaldet (1,0 mio. kr.) set i forhold til de tidligere fremlagte forudsætninger, jf. Kommunalbestyrelsens behandling d. 31.03.2022.

Den økonomiske udfordring kan blive yderligere forøget i 2024 og 2025, når det øgede optag er slået fuldt igennem. Det kan betyde en yderligere merudgift på op til anslået 7 mio. kr., eller ca. 15 mio. kr. i alt.

Tidligere fremlagde forvaltningen en forventning om, at der ville ses en stigning i andelen af vokselever på ca. 10% svarende til ca. 1,2 - 1,4 mio. kr. som følge af Kommunalbestyrelsens beslutning om at dispensere for kravet om omtjent erhvervs erfaring forud for grundforløb 2. Det anslås nu (jf. ovenstående), at andelen i stedet er steget med 20% (altså ca. 1,4 mio. kr. mere end tidligere forudsat). Den samlede merudgift til den øgede andel af vokselever beløber sig således til anslået 2,6-2,8 mio. kr. i 2023.

Forvaltningen anslår umiddelbart, at flere elever i praktik i plejen på sigt vil kunne frigøre behovet for fastansatte, hvis eleverne i et vist omfang regnes med ind i normeringen. I dag regnes elever allerede ind i normeringen i Hjemmeplejen, når de tager besøg på egen hånd - forstået således, at Hjemmeplejen ikke aktivitetsafregnes i disse situationer. På plejecentrene sker der ikke fradrag i plejecentrenes budgetter, når elever hjælper til i plejen i deres praktikperioder. Selv om elever i et vist omfang kan indgå i normeringen, skal der dog tages hensyn til, at driftsenhederne skal bruge tid på at vejlede og oplære eleverne, ligesom eleverne også har forfald grundet sygdom o.l. Dertil kommer, at omfanget af elever ikke nødvendigvis er det samme året rundt og derfor kræver en meget tæt planlægning, der skal kunne justeres fra uge til uge.

Som et regneeksempel ville der måske kunne spares ca. halvdelen af merudgiften til elever i 2023, hvis elevernes arbejde på plejecentre og i Hjemmeplejen regnes med i normeringen i deres praktikperioder. Forvaltningen vil i dialog med enhederne frem mod 2. Budgetopfølgning afklare mulighederne for dette potentiale som en del af modgående finansieringsforslag.

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Punkt 7: Genforelæggelse: Ny organisering i Den Kommunale Madservice (Beslutning)

27.36.24-A00-1-22

Resume

Den Kommunale Madservice (DKM) leverer mad til kommunens plejecentre med udgangspunkt i konceptet 'Mad fra bunden', hvor der er særligt fokus på kvalitet og smag. De seneste år har der fra myndigheder og ældresektoren også været en øget opmærksomhed på kostens ernæringsindhold. Der identificeres således flere borgere med særlige ernæringsudfordringer og behov. Denne bevægelse forudsætter en tilpasning af døgnforplejningen på plejecentrene, så der udover fokus på kvalitet og smag ligeledes produceres med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger og vejledninger på ernæringsområdet. For at Den Kommunale Madservice kan leve op til disse krav, er det nødvendigt at tilpasse produktionsforholdene, herunder at foretage en engangsinvestering i etablering af et hovedkøkken. En sidegevinst ved at tilpasse produktionsforholdene er, at det er muligt at effektivisere arbejdsgangene og realisere en varig besparelse i driften. Ændringen vil være en videreudvikling af konceptet 'Mad fra bunden' og skal derfor ses som en kvalitetsforbedring.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at organiseringen af Den Kommunale Madservice justeres - herunder ved at investere mellem 1,1 mio. kr. - 1,3 mio. kr. i etablering af et hovedkøkken på Baunehøj Plejecenter, som i forbindelse med den samlede regnskabssag for 2022 foreslås finansieret af mindreforbrug i driften af Den Kommunale Madservice i 2022 - således at der med virkning fra 2024 kan spares 0,6 mio. kr. årligt i det kommunale tilskud til Den Kommunale Madservice. Den afledte drift indarbejdes i forvaltningens samlede opgørelse af besparelser på den korte bane, som forelægges Kommunalbestyrelsen 4. maj 2023.

Problemstilling

I budget 2014-2017 under Social- og Sundhedsudvalgets 'Pulje til løft af ældreområdet' blev der afsat midler til at udrulle mønsterprojektet 'Mad fra bunden' på alle plejecentre og midlertidige døgnpladser. Baggrunden for beslutningen var at øge kvaliteten og madoplevelsen ved at producere maden lokalt på alle centre med særligt fokus på duft og smag. Det ernæringsfaglige samt dokumentation af næringsindhold og kosttyper indgik ikke som en del af beslutningsgrundlaget.

Siden konceptet 'Mad fra Bunden' er implementeret, er der generelt set sket en ændring i borgernes helbredstilstand. Der er således flere borgere med komplekse helbredsmæssige problemstillinger relateret til ernæringsmæssige forhold end tidligere, herunder underernæring, overvægt, diabetes, allergier, nedsat nyrefunktion, dysfagi (tygge-/synkebesvær) mv. Det betyder, at der er større krav til døgnforplejningen på kommunens plejecentre og de midlertidige døgnpladser, hvor særlige individuelle ernæringsbehov og kostkonsistenser bør kunne imødekommes og dokumenteres i højere grad, end hvad tilfældet er i dag.

Ifølge "Anbefalinger for den Danske institutionskost" bør den kost, der serveres til ældre i primærsektoren leve op til samme krav som kosten på sygehusene. Det betyder bl.a., at maden bør tilberedes efter næringsbereggede opskrifter, og der bør kunne differentieres i kosttyper ved behov. Ifølge Sundhedsstyrelsens vejledning fra maj 2022: "Underernæring: Opsporing, behandling og opfølgning af borgere og patienter i ernæringsrisiko. Vejledning til kommune, sygehus og almen praksis" bør der kunne tilbydes følgende kosttyper: Normalkost, Kost til småtspisende, Kost med modificeret konsistens (til borgere med tygge-/synkebesvær) samt særlige lægeordnede diæter til borgere med diabetes, hjertekarsygdomme, nyresygdomme, allergier mm.

På nuværende tidspunkt har Den Kommunale Madservice én kosttype samt kost med modificeret konsistens (tygge-/synkevenlig kost). Set ud fra ændringen i antallet af identificerede ernæringsmæssige problemstillinger blandt borgerne, er dette en udfordring, da de to kosttyper ikke kan dække alles behov. Der er stor forskel på, hvordan kosten skal sammensættes, alt efter om en borger er underernæret eller overvægtig. Samtidig er det mest hensigtsmæssigt, at indholdet i kosten kan dokumenteres ved fx nedsat nyrefunktion eller allergier, hvor indholdet i kosten er af afgørende betydning for borgernes helbredstilstand.

Ved tilsyn er Styrelsen for Patientsikkerhed også begyndt at have øget fokus på dokumentation af næringsindhold og mulighederne for differentiering af kosttyper. Senest var et af målepunkterne i forbindelse med tilsynet vedrørende Ortopædkirurgiske patientforløb: Vurdering og evt. handling på borgers ernæringstilstand, herunder sikring af opfyldelse af energi- og proteinbehov. For at dette kan efterleves og dokumenteres, er det nødvendigt at have kendskab til næringsindholdet i kosten samt mulighed for at differentiere mellem kosttyper ved behov.

Løsninger

Dokumentation af næringsindhold og kosttyper

For at kunne tilgodese de særlige ernæringsbehov blandt forskellige målgrupper af ældre borgere samt dokumentere, at døgnforplejningen fra DKM lever op til de officielle anbefalinger samt kommunens kvalitetsstandard for madservice til hjemmeboende, er det som udgangspunkt en forudsætning, at der anvendes næringsberegneede opskrifter i madproduktionen. Næringsberegneede opskrifter betyder, at kostens energifordeling og indhold af næringsstoffer er kendt og kan medvirke til, at de enkelte ældre får deres individuelle ernæringsbehov opfyldt. Næringsberegningen kan ske i DKM's nuværende dokumentationssystem, MasterCater.

For at kunne imødekomme anbefalingen om anvendelse af næringsberegneede opskrifter i produktionen er det dog nødvendigt at ændre den nuværende organisering i DKM. Det skyldes, at det administrativt vil være umuligt at løfte opgaven omkring planlægning af menu samt næringsberegning og dokumentation af kosttyper i samtlige køkkener, og samtidig kræver det en særlig ernæringsfaglig viden, som på nuværende tidspunkt ikke er tilgængelig.

Forslag til ny organisering

Med inspiration fra Ballerup og Fredensborg kommuner peger forvaltningen på, at der etableres et hovedkøkken på Plejecenter Baunehøj samt 5 lokale modtagekøkkener på de øvrige plejecentre og Trænings- og Rehabiliteringscenteret (se forslag til ny organisering i bilag 1). Hovedkøkkenet vil fremadrettet være ansvarlig for menuplanlægning, indkøb, dokumentation af næringsberegning samt tilberedning af desserter, brød, kager, marmelade, surt, saucer samt enkelte varme retter, hvor kvaliteten ikke forringes ved afkøling og senere opvarmning/servering. Modtagekøkkenerne er ansvarlige for færdigt tilberedning af måltiderne. Tilberedning af stege, kogning af kartofler/grøntsager, smørrebrød m.v. vil ske i alle modtagekøkkener så tæt på serveringstidspunktet som muligt, da kvaliteten her vil blive forringet ved afkøling og evt. senere opvarmning.

Omorganiseringen vil betyde, at de decentrale opgaver, der handler om planlægning, herunder menuplanlægning, indkøb samt personaleledelse trækkes tilbage til en mindre ledergruppe. Det betyder, at der vil være behov for færre ledere i modtagekøkkenerne og blandt andet mere kostfaglig kompetence, som samlet set vil medføre reducerede lønudgifter i 2024 efter implementeringen. De nuværende køkkenchefer tilbydes stillinger som kokke i hovedkøkkenet eller som teamledere i modtagekøkkenerne. Begge løsninger vil være på ændrede vilkår.

For at gøre den nye organisering mulig, vil hovedkøkkenet grundet den større produktion skulle have et løft i forhold til køle/frysekapacitet og muligheden for at producere brød, kage og andet bagværk til hele organisationen. Køl/frys kan løses ved at installere to frysebokse. Et eksisterende lokale, der tidligere har været anvendt som bageri, vil blive oprustet med borde og nogle få maskiner.

Konceptet 'Mad fra bunden' fortsat vil fortsat blive efterlevet, og forvaltningen vurderer, at den nye organisering vil løfte kvaliteten af døgnforplejningen yderligere. Borgerne vil fremadrettet opleve et mere ensartet tilbud med mulighed for individuel tilpasning efter behov på alle kommunens plejecentre og midlertidige pladser.

Strategisk ramme

Sundhedsstyrelsen udgav i 2015 "Anbefalinger for den danske institutionskost", hvor anbefalingerne til kost til ældre i primærsektoren er beskrevet. I Sundhedsstyrelsens vejledning fra 2022 "Underernæring: Opsporing, behandling og opfølgning af borgere og patienter i ernæringsrisiko. Vejledning til kommune, sygehus og almen praksis" er det ligeledes forventet, at madens næringsindhold tilpasses individuelle behov, og at det er muligt at efterleve de anbefalede kosttyper til målgruppen.

Derudover er det i kommunens Ældrestrategi angivet, at maden på plejecentrene tilpasses og målrettes borgernes behov, og at der er fokus på, at borgeren tilbydes ernæringsrigtig kost. Det er ligeledes beskrevet i kommunens kvalitetsstandard på madområdet, hvor formålet er at sikre borgere i målgruppen en ernæringsrigtig kost samt forebygge kostrelaterede komplikationer.

Videre proces

Hvis det besluttes at tilføre midler til ombygning af et hovedkøkken, vil forvaltningen tage kontakt til mulige leverandører og håndværkere med henblik på at få iværksat ombygningen hurtigst muligt. Den påtænkte omorganisering er præsenteret på et MEDmøde den 1. februar 2023, og der vil løbende blive informeret via MED organisationen og på personalemøder i Den Kommunale Madservice. Personalejura vil ligeledes blive inddraget i forbindelse med varslinger af stillinger, der ophører, samt at nogle medarbejdere vil skulle arbejde på en anden lokation end hidtil. Forventningen er, at omorganiseringen kan implementeres, så den nye organisation kan fungere fra 1. januar 2024.

Økonomi

Forvaltningen har anslået anlægsudgiften til etablering af hovedkøkkenet til ca. 1,1 mio. kr. - 1,3 mio. kr. i 2023, som er baseret på indhentet tilbud til tilpasning af køkkenudstyr på ca. 0,5 mio. kr. samt forventede ombygningsomkostninger på ca. 0,6-0,8 mio. kr. (afhængigt af facade valg). Anlægsudgiften forudsættes finansieret af et mindreforbrug på driften i Den Kommunale Madservice i 2022. Overførsel af mindreforbruget og anvendelse af dette til anlægsudgiften vil indgå i den samlede regnskabssag, som behandles i Kommunalbestyrelsen i marts 2023. Anlægsbevillingen vil med Kommunalbestyrelsens godkendelse i så fald være til rådighed på dette tidspunkt.

Med den forudsatte investering i ombygning mv. og de afledte organisatoriske justeringer forventer forvaltningen, at den nye organisering samt afledte årlige driftsbesparelse på 0,6 mio. kr. at have effekt senest fra 1. januar 2024. Besparelsen vedrører primært en reduktion i lønudgifterne, idet der modsat forventes øgede udgifter til bl.a. fødevarer og transport. Besparelsen forventes ikke at påvirke taksterne på området, da kommunen fortsat substituerer indsatsen, og taksterne derfor allerede ligger på det maksimalt tilladte ifølge lovgivningen.

Den afledte drift indarbejdes i forvaltningens samlede opgørelse af besparelser på den korte bane, som forelægges kommunalbestyrelsen 4. maj 2023.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 9. februar 2023

Udsat.

Supplerende sagsfremstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget udsatte sagen på mødet den 9. februar 2023 med henblik på yderligere afklaring.

Hvordan kan vi efterleve Sundhedsstyrelsens vejledning i den nuværende organisering i DKM?

For at kunne efterleve Sundhedsstyrelsens vejledning i den nuværende organisering vil det kræve ekstra personaleressourcer til dokumentation i hvert af de 5 nuværende køkkener, da køkkenerne på nuværende tidspunkt har egen/lokal menuplan. Samtidig vil der med udgangspunkt i vejledningen skulle produceres flere forskellige kosttyper i hvert enkelt køkken fremfor kun i hovedkøkkenet. Det kan f.eks. være sovs med og uden fløde, marmelader med og uden sukker samt andre variationer af specialkost. Det vil ligeledes øge behovet for personale. Aktuelt er den ernæringsfaglige viden samt kendskab til dokumentation i MasterCater ikke tilgængelig i de enkelte køkkener. Det vil derfor det også være

nødvendigt med efteruddannelse for at honorere ovenstående. Det estimeres, at den øgede dokumentation samt produktion vil kræve en ekstra fuldtidsstilling i hvert køkken.

Alternativt kan Den Kommunale Madservice ansætte en fælles administrativ ernæringsfaglig medarbejder til menuplanlægning samt næringsberegning, så Den Kommunale Madservice efterlever Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Det vil betyde, at alle plejecentre vil få samme menu, og der vil blive sendt en færdig produktionsplan, herunder opskrifter, til alle køkkenerne. Den fælles menu vil være en ændring i forhold til det råderum, som de enkelte køkkenchefer har i den nuværende organisering. Produktionsmæssigt vil denne løsning også kræve ekstra medarbejderressourcer i hvert køkken.

Indkøb af specialkost udefra?

Med udgangspunkt i data indhentet i forbindelse med pilotprojekt ”Varm mad til aften” på Plejecenter Baunehøj ses der ernæringsudfordringer (primært uplanlagt vægttab) hos 69 % af borgerne de seneste 6 måneder. Det må formodes, at samme billede gør sig gældende for beboerne på de øvrige plejecentre. Der er derfor behov for individuel kostplanlægning samt mulighed for differentiering i kosttyper hos hovedparten af borgerne på plejecentrene, hvis vi skal lykkes med ernæringsindsatsen. Den rette kost anses som en vigtig del af helhedsplejen på plejecentrene og de midlertidige pladser for bedst muligt at kunne opretholde borgernes fysiske og psykiske funktionsniveau.

Indkøb af særlige kosttyper udefra vil medføre, at en stor andel af borgerne på plejecentrene vil blive ekskluderet fra fællesskabet i forbindelse med måltidet, da det ikke altid vil være muligt at planlægge en identisk menu på plejecentret. Ved produktion i hovedkøkken som foreslået, vil der kunne produceres et måltid, der ser ens ud, men som tilgodeser de forskellige kostbehov, så der ikke sker eksklusion. Måltiderne er dagens hovedaktiviteter, og er det fælles samlingspunkt for borgerne, og observationer viser, at det primære samtaleemne under måltidet er dagens menu. Studier har også vist, at personer, der ikke har særlige fælles interesser, kan finde hinanden ved et fælles måltid. Det er derfor mest hensigtsmæssigt, at alle tilbydes samme måltid, hvor der er differentieret i næringsindholdet ud fra individuelle behov.

Den Kommunale Madservice producerer i dag mad ud fra konceptet ”Mad fra bunden”. Dette vil ikke kunne garanteres ved et tilkøb af specialkost udefra.

Kan projekt ”Varm mad om aftenen” implementeres i den nye organisering?

Projektet med varm mad om aftenen på Plejecenter Baunehøj er opstartet 1. februar 2023 og løber 6 måneder frem. Det er på nuværende tidspunkt for tidligt at drage konklusioner i forhold til ændringen af måltidsmønstret, og forvaltningen anbefaler derfor, at projektet færdiggøres for at få en fyldestgørende evaluering at træffe beslutning ud fra.

Organisering af madservice på plejecentre i Rudersdal, Gentofte og Gladsaxe kommuner

I Gentofte Kommune får de kommunale plejecentre leveret maden fra Det Danske Madhus, som opvarmes i afdelingerne. I Gladsaxe og Rudersdal kommuner er der lokalt køkken på hvert plejecenter. Ifølge de tilgængelige oplysninger produceres der ernæringsrigtig kost med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Det er oplyst, at køkkenerne er drevet af økonomaer eller ernæringsassistenter, som begge er faggrupper med kompetencer til at producere mad til målgruppen, herunder næringsberegning og kosttyper. I den nuværende ”Mad fra Bunden” i Lyngby-Taarbæk Kommune har der været fokus på at ansætte kokke, men der er også ernæringsassistenter i de lokale køkkener, dog uden ledelsesansvar.

Referat fra Den Kommunale Madservice møde i Lokal-MED, hvor oplæg til ny organisering blev fremlagt, er vedlagt som bilag.

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Ikke anbefalet.

Bilag

Forslag til ny organisering DKM 2023

Høringssvar vedr. Pkt 4. Ny organisering af Den Kommunale Madservice

Referat MED-udvalgsmøde i DKM og kantinerne

Punkt 8: Lukket: Visitation til beskyttede boliger (Beslutning)

27.45.04-A26-1-23

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Punkt 9: Udmøntning af midler til Sundhedsklynge Midt 2022 og 2023 (Beslutning)

29.30.02-Ø00-38-23

Resume

Pr. 1. juli 2022 blev der oprettet en sundhedsklynge omkring hvert af landets akuthospitaler. Lyngby-Taarbæk Kommune er en del af Sundhedsklynge Midt omkring Herlev og Gentofte Hospitaler. Sundhedsloven med tilhørende bekendtgørelse udgør rammerne om sundhedsklyngerne, hvor det bl.a. fremgår, at borgmesteren er kommunens repræsentant i Den Politiske Sundhedsklynge, samt at Politisk Sundhedsklynge har til opgave at beslutte anvendelsen af prioriterede midler til initiativer i sundhedsklyngerne. For at sikre fremdrift og smidighed i Sundhedsklyngens arbejde forelægges denne sag med henblik på at bemyndige borgmesteren til at udmønte de afsatte midler til initiativer i sundhedsklyngerne på vegne af Kommunalbestyrelsen i forbindelse med beslutninger i Politisk Sundhedsklynge Midt.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at

1. borgmesteren bemyndiges til at udmønte de afsatte midler til initiativer i sundhedsklyngerne på vegne af Kommunalbestyrelsen i forbindelse med beslutninger i Politisk Sundhedsklynge Midt,

2. fagudvalget/økonomiudvalget/kommunalbestyrelsen i første kvartal af hvert år bliver forelagt en skriftlig orientering om, hvilke initiativer sundhedsklyngemidlerne er anvendt til i det foregående år.

Problemstilling

Lyngby-Taarbæk Kommune er en del af Sundhedsklynge Midt, hvor der er deltagelse af Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre Kommuner, Herlev og Gentofte Hospitaler, regionens psykiatri samt repræsentanter udpeget af PLO Hovedstaden. Baggrunden for de nye sundhedsklynger er, at regeringen 20. maj 2022 indgik en bred politisk aftale om en sundhedsreform, som indebærer, at Regionsrådet og de berørte kommunalbestyrelser i regionen pr. 1. juli 2022 skulle oprette sundhedsklynger omkring hvert af landets akuthospitaler. Sundhedsklyngerne omfatter både det somatiske og psykiatriske område, og skal bidrage til bedre sammenhæng i behandlings-, rehabiliterings-, forebyggelses- og plejetilbud. Formålet med sundhedsklyngerne er at løfte det fælles populationsansvar ved at bidrage til styrket sammenhæng og bedre forløb for borgere på tværs af sektorer, samt være drivende kraft for styrket forebyggelse, kvalitet og omstilling i det nære sundhedsvæsen.

Lovgrundlag

Sundhedsloven samt tilhørende bekendtgørelse om sundhedsklynger udgør rammerne om sundhedsklyngerne, herunder klyngernes struktur og kompetence. Af rammerne fremgår det bl.a., at hver sundhedsklynge består af et politisk og et fagligt niveau, at det er borgmesteren, der er kommunens repræsentant i Den Politiske Sundhedsklynge, samt at Politisk Sundhedsklynge har til opgave at beslutte anvendelsen af de til formålet prioriterede midler.

Løsninger

På det første møde i Politisk Sundhedsklynge Midt 21. september 2022 blev det besluttet, at det faglige niveau i klyngen indtil videre skal prioritere følgende to fokusområder:

- Udskrivelser og forebyggelse af genindlæggelser blandt ældre medicinske patienter
- Børn og unges mentale mistrivsel.

Det er initiativer indenfor disse to fokusområder, som midler afsat i 2022 og 2023 til sundhedsklyngerne, vil blive anvendt til. Politisk Sundhedsklynge Midt kan med tiden ændre prioriteringen af klyngens fokusområder og dermed

retningen for de initiativer, der skal igangsættes. Sagen udvalgsbehandles på det foreliggende grundlag i Ældre- og Omsorgsudvalget og Forebyggelses- og Socialudvalget, eftersom sundhed er forankret i disse to. Hvis Kommunalbestyrelsen ønsker det, kan fagudvalget/økonomiudvalget/kommunalbestyrelsen i årets første kvartal forelægges en orientering om anvendelsen af midlerne til initiativer i året før.

Strategisk ramme

Sundhedsklyngerne er et samarbejde mellem kommuner, hospital og almen praksis, som pr. 1. juli 2022 blev etableret omkring hvert akuthospital. Sundhedsklyngerne skal først og fremmest samarbejde om de borgere/patienter, som kommuner, almen praksis og hospitaler er fælles om. Det vil især sige ældre medicinske borgere, borgere med kronisk sygdom og borgere med psykiske lidelser. Det er forventningen, at sundhedsklyngerne med den politiske overbygning med borgmestre i front fra kommunernes side og regionsrådsformanden mfl. i front fra regionernes side vil skabe et mere forpligtende og højere prioriteret samarbejde mellem parterne og internt i organisationerne.

Videre proces

Forvaltningen vil på baggrund af beslutningen følge op på udmøntningen af midlerne i Sundhedsklynge Midt, herunder en eventuel årlig status.

Økonomi

Med aftalen om etablering af sundhedsklynger blev der årligt afsat 80 mio. kr. til initiativer i sundhedsklyngerne i 2022 og 2023. Midlerne har til formål at understøtte klyngerne gennem konkrete afprøvninger og indsatser målrettet fælles borgere/patienter på tværs af sygehus, kommuner og almen praksis. Der er pt. ikke afsat midler til sundhedsklyngerne fra 2024 og frem.

Midlerne er fordelt med halvdelen til regionerne og halvdelen til kommunerne. Blandt kommunerne er midlerne tilgået kommunerne som en del af bloktilskuddet efter kommunens befolkningstal. Lyngby-Taarbæk Kommune er således blevet tildelt 394.000 kr. i hhv. 2022 og 2023 - i alt 780.000 kr. (bilag). På møde i Politisk Sundhedsklynge 19. december 2022 blev det besluttet, at parterne i Sundhedsklynge Midt skulle sørge for, at midler tildelt i 2022 blev overført til 2023. Denne beslutning blev truffet, da det ikke var realistisk at igangsætte initiativer allerede i 2022.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Ad 1-2) Anbefalet.

Forebyggelses- og Socialudvalget, den 13. marts 2023

Ad 1-2) Anbefalet.

Bilag

Tildelte midler til kommunerne i Sundhedsklynge Midt 2022 og 2023

Punkt 10: Lukket: Nyt plejecenter - Økonomiske forudsætninger (Orientering)

00.30.00-Ø00-1-23

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Punkt 11: Lokale planer for pårørendesamarbejdet på plejecentrene 2023 (Orientering)

00.15.00-A00-17-23

Resume

Social- og Sundhedsudvalget besluttede 22. september 2020 at styrke det nære pårørendesamarbejde lokalt på hvert plejecenter. Det betød, at plejecentrene nu tilrettelægger nogle få indsatser efter en fælles ramme, og derudover arbejder med lokale planer for samarbejdet mellem ledelse, medarbejdere, beboere og pårørende, herunder arrangementer, møder o.l. Den 11. januar 2022 blev Ældre- og Omsorgsudvalget forelagt et overblik over pårørendeindsatserne fra 2018 og frem samt en mundtlig status for pårørendesamarbejdet på plejecentrene i 2021. Nærværende sag omfatter en orientering om pårørendesamarbejdet i 2022 plejecentrenes planer for pårørendesamarbejdet i 2023.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at orienteringen om pårørendesamarbejdet på plejecentrene i 2022 samt plejecentrenes planer for pårørendesamarbejdet i 2023 tages til efterretning.

Problemstilling

Forvaltningen gjorde i samarbejde med plejecentrene i 2020 status for plejecentrenes indsatser i relation til samarbejdet med pårørende. På den baggrund blev nogle aktiviteter nedlagt, mens andre fortsatte, og der blev lagt op til at styrke det enkelte plejecenters mulighed for selv at tilrettelægge det lokale og nære samarbejde med egne beboere og deres pårørende.

Et overblik over pårørendeindsatserne på plejecentrene siden 2018 er uddybet i bilag.

Løsninger

Med henblik på at give mulighed for at få lge det lokale arbejde fremlægger forvaltningen plejecentrenes arbejde med pårørendesamarbejdet i 2022 og planer for 2023.

Plejecenter Status for pårørendesamarbejdet i 2022
Solgården

- Før indflytning: Rundvisning ved afdelingsledere, hvor beboer og dennes pårørende kan besøge plejecentret inden indflytning. Pårørende og afdelingsledere taler i telefon sammen
- Ved indflytning: Indflytningssamtale for nye beboer og dennes pårørende med afdelingsleder, sygeplejerske og kontaktperson. Ved indflytningssamtalen drøftes beboers livshistorie, så vi sikrer pleje af høj faglig kvalitet. Desuden modtages information fra pårørende om beboer
- Eventuelt en indkøbsperiode for beboer i tæt samarbejde med pårørende, hvor næsten alt er muligt (sove sammen, spise sammen mv.)
- Opfølgende samtale med beboer og pårørende efter ca. 1 måned
- Undervejs: Opfølgende samtaler fortsat, HUS-møder lokalt på alle afdelinger 2 gange årligt, Årbent Hus x 2 årligt for hele plejecentret, Nyhedsbreve pr. mail til pårørende, telefonsamtaler, Aktivitetskalender
- Afslutning: Nært samarbejde med pårørende, mulighed for at sove i beboers bolig (ekstra seng), samtaler om ånsker, værgtjeneste og præst

- Efter "udflytning": Personale deltager ved bisættelse, og pårørende er fortsat velkomne i afdelingen, tilbud om frivilligfunktion

Erfaringer fra samarbejdet:

Relevant information, imødekomment og gode relationer skaber tryghed. Når beboerne oplever tryghed, så trives beboerne, de pårørende trives, og medarbejderne trives. Derfor er samarbejdet med pårørende inden indflytning utrolig vigtigt og højt prioriteret af ledelsen på Solgården.

Plan for pårørendesamarbejdet i 2023

- Fortsatte, at ledelsen, sygeplejersken og kontaktpersonen er meget tilgængelige for pårørende
- Introduktion til perspektivskifte for medarbejderne
- Pårørende er en ressource for beboeren, herunder hvordan kan beboeren i hverdagen drage fordel af disse ressourcer?
- Stjernestunder for beboerne, det er alles ansvar. Italesatte denne forventning
- Introducere og drøfte implementering af: Dialogkort til samarbejde mellem Aldreplejen og pårørende (udarbejdet af Sundhedsstyrelsen)

Plejecenter

Status for pårørendesamarbejdet i 2022

Bredebo

- Før indflytning: Rundvisning med afdelingsleder, og det er muligt at besøge plejecentret flere gange inden indflytning
- Ved indflytning: Indflytningssamtale for nye beboer og dennes pårørende med afdelingsleder, sygeplejerske og kontaktperson. Ved indflytningssamtalen drøftes beboers livshistorie, så vi sikrer pleje af høj faglig kvalitet. Desuden modtages information fra pårørende om beboer
- Undervejs: Der er blevet afholdt 2 Husmøder lokalt på alle afdelinger, hvor det er muligt at være sammen med beboere og pårørende til et fælles arrangement. Der er afholdt 2 åbne Hus-arrangementer, hvor alle plejecentres beboere og pårørende inviteres til at deltage. Der er løbende talt dialog med pårørende via fysiske møder, telefonsamtaler og nyhedsbreve
- Afslutning: Nært samarbejde med pårørende, mulighed for at sove i beboers bolig (ekstra seng), samtaler om ønsker, varetjeneste og præst
- Efter "udflytning": Personale deltager ved bisættelse, og pårørende er fortsat velkomne i afdelingen, tilbud om frivilligfunktion

Erfaringer fra samarbejdet:

- Husmøderne lokalt giver en god mulighed for det nære samarbejde med pårørende og beboere

- Å...bent hus-arrangementerne dÅ|kker et bredere samarbejde omkring det som er fÅ|lles for alle pÅ¥ plejecentret

Plan for samarbejdet i 2023

- De samme initiativer som i 2022, samt fortsat sikre det gode samarbejde med pÅ¥rÅ,rende
- OpfÅ,lgning pÅ¥, om pÅ¥rÅ,rende deltager i afdelingens aktiviteter

Plejecenter

Status for samarbejdet i 2022

BaunehÅ,j

- FÅ,r indflytning: Rundvisning med afdelingsleder, og det er muligt at besÅ,ge plejecentret flere gange inden indflytning
- Ved indflytning: Der er indflytningssamtale for nye beboere og dennes pÅ¥rÅ,rende med afdelingsleder, sygeplejerske og kontaktperson. Ved indflytningssamtalen drÅ,ftes beboers livshistorie, sÅ¥ vi sikrer pleje af hÅ,j faglig kvalitet. Desuden modtages information fra pÅ¥rÅ,rende om beboer
- OpfÅ,lgende samtale ca. en mÅ¥ned efter indflytning
- Undervejs: Der er afholdt 2 Hus-mÅ,der lokalt pÅ¥ afdelinger, hvor alle beboere og pÅ¥rÅ,rende inviteres til at deltage. Der er afholdt 2 Beboer-pÅ¥rÅ,rende mÅ,der, hvor alle plejecentres beboere og pÅ¥rÅ,rende inviteres til at deltage
- Afslutning: NÅ|rt samarbejde med pÅ¥rÅ,rende, mulighed for at sove i beboers bolig (ekstra seng), samtaler om Å,nsker, vÅ¥getjeneste og prÅ|st
- Efter "udflytning": Personale deltager ved bisÅ|ttelse, og pÅ¥rÅ,rende er fortsat velkomne i afdelingen, tilbud om frivilligfunktion
- Der er blevet udarbejdet en strategi for udviklingsplejecentret, og hvordan der skabes struktur i samarbejdet med de pÅ¥rÅ,rende
- PÅ¥rÅ,rende, der har Å,nsket det, har deltaget i juleaften, og vÅ|ret inviteret til julehygge 1. sÅ,ndag i advent
- Kontaktpersonerne har den primÅ|re kontakt til pÅ¥rÅ,rende, som de er i lÅ,bende dialog med gennem samtaler og pr. telefon
- Der er ogsÅ¥ lÅ,bende samtaler mellem ledelse og pÅ¥rÅ,rende, nÅ¥r de pÅ¥rÅ,rende Å,nsker det

Erfaringer fra samarbejdet:

Beboerne fÅ¥r gavn af, at de pÅ¥rÅ,rendes viden og erfaring kommer i spil, og af et bedre samarbejde og dialog mellem medarbejdere og pÅ¥rÅ,rende.

Medarbejdere og ledere fÅ¥r gennem systematisk pÅ¥rÅ,rendeinddragelse ny viden, der kan styrke deres arbejde, og der kan opleves fÅ|re konflikter og skabes stÅ,rrer livskvalitet for beboerne.

Pårørende bidrager til, at medarbejderne ser den ældre som en del af en familie og i en social sammenhæng, og det betyder, at medarbejderne kan være om de ønsker og værdier, som beboeren har. Påreendes viden og erfaring bliver taget alvorligt og anvendt, skaber det en anerkendelse af, at pårørende er centrale samarbejdspartnere.

Plan for samarbejdet i 2023

- Fokus på støtte påreendeinddragelse, fordi pårørende har stor værdi for beboeren
- Der vil blive afholdt familiemiddage i efteråret 2023
- Pårørende vil blive inddraget løbende omkring deres beboer
- Alle medarbejdere skal arbejde struktureret med påreendekontakten med afsigt i perspektivskifte. Alle medarbejdere skal styrkes i denne metode, der handler om at sætte sig ind i hvad beboeren og den pårørende føler og oplever i en given situation for at skabe flere handlemuligheder

Plejecenter
Virum

Status for samarbejdet i 2022

- Før indflytning: Rundvisning med afdelingsleder, og det er muligt at besøge plejecentret flere gange inden indflytning
- Ved indflytning: Der afholdes indflytningssamtale for nye beboere og pårørende med afdelingsleder, sygeplejerske og kontaktperson. Ved indflytningssamtalen drøftes beboers livshistorie, så vi sikrer pleje af høj faglig kvalitet. Desuden modtages information fra pårørende om beboer
- Opfølgende samtale ca. en måned efter indflytning
- Undervejs: Der er blevet afholdt 2 Husmøder lokalt på alle afdelinger, hvor det er muligt for medarbejdere og ledelse at være sammen med beboere og pårørende til et fælles arrangement. Der er afholdt 2 åbent Hus-arrangementer, hvor alle plejecentres beboere og pårørende inviteres til at deltage
- Der er løbende talt dialog med pårørende via fysiske møder og telefonsamtaler
- Afslutning: Nært samarbejde med pårørende, mulighed for at sove i beboers bolig (ekstra seng), samtaler om ønsker, vægtsagen og prist

Efter "udflytning": Personale deltager ved bisættelse, og pårørende er fortsat velkomne i afdelingen, tilbud om frivilligfunktion

Erfaringer fra samarbejdet:

Der var stor tilslutning og interesse for arrangementerne. Vi har flere gode eksempler på, hvor pårørende bidrager aktiv i hverdagen. Det kan være at berolige en beboer med demens bliver urolig. Det kan være at hjælpe når vi har hyggelige arrangementer.

Det kan også være den gode samtale med plejehjemslederen eller sygeplejersken som er med til at forklare eller nuancere en beboers tilstand eller adfærd.

Plan for samarbejdet i 2023

- Forsætte med de samme initiativer som sidste år
- Fokus på at vores it-plattform kunne have en større rolle i information omkring dagligdagen

Strategisk ramme

Indsatser i forhold til p r ndesamarbejde understøtter Lyngby-Taarbæk Kommunes Værdighedspolitik: "Det gode samarbejde med p r nde - p r nde er vigtige ressourcer for ældre borgere". Inddragelse af p r nde er også en strategisk indsats i Kommunens  ldrestrategi for at understøtte borgerens selvbestemmelsesret og kvalitet i plejen.

Videre proces

Plejecentrene arbejder videre med p r ndesamarbejdet og giver fremadrettet en  rlig status for og orientering herom til ældre- og Omsorgsudvalget.

 ldre- og Omsorgsudvalget har besluttet, at forvaltningen forelægger en sag, der beskriver mulige rammer for etablering af bestyrelser på kommunens plejecentre. Sagen forelægges udvalget i april 2023. En eventuel etablering af bestyrelser på kommunens plejecentre kan have betydning for tilrettelæggelsen af det lokale p r ndesamarbejde.

 konomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutningskompetence

 ldre- og Omsorgsudvalget.

Beslutning

 ldre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Bilag

Historisk gennemgang af p r rendeindsatser på plejecentrene

P r rendeindsatser på ældre- og omsorgsområdet

Punkt 12: Opfølgende tilsyn på medicin ved BDO på Plejecenter Bredebo og i Hjemmeplejen januar 2023 (Orientering)

00.15.00-A00-116-22

Resume

Ved det kommunale tilsyn på plejecentre og i Hjemmeplejen i efteråret 2022 fik Plejecenter Bredebo og Hjemmeplejen scoren 2 ud af 5 (1 er lavest og 5 er højest) på tilsynspunktet om medicinhandling. På den baggrund rekvirerede forvaltningen opfølgende tilsyn vedrørende medicinhandling i de to enheder til udførelse i starten af 2023. Revisionsfirmaet BDO har i januar 2023 udført de opfølgende tilsyn. Ved det opfølgende tilsyn fik Plejecenter Bredebo scoren 4 og Hjemmeplejen scoren 2. De iværksatte indsatser på Bredebo har således haft den ønskede effekt. I Hjemmeplejen fortsættes den forstærkede indsats for at forbedre medicinhandlingen, herunder ved ugentlige stikprøvekontroller mm. Der vil senere på foråret blive udført endnu et opfølgende tilsyn vedrørende medicinhandlingen i Hjemmeplejen.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at orienteringen om de opfølgende tilsyn vedrørende medicinhandling tages til efterretning.

Problemstilling

Resultat af opfølgende uanmeldt tilsyn vedrørende medicinhandling på Plejecenter Bredebo

Ved det opfølgende uanmeldte tilsyn i januar 2023 konstaterede tilsynet, at Bredebo har iværksat og implementeret flere relevante tiltag for at følge op på anbefalingerne vedrørende medicinhandling fra det seneste uanmeldte tilsyn i september 2022. Bredebo har bla. iværksat undervisningsindsatser samt løbende stikprøvekontroller/audits.

Der blev under det opfølgende tilsyn kun gjort mindre fund, herunder overskredet holdbarhed for to præparater, manglende anbrudsdato på et enkelt præparat og et enkelt tilfælde, hvor der ikke var overensstemmelse mellem handelsnavn på præparatet og registreringen i Det Fælles Medicinkort (FMK), jf. tilsynsrapport (bilag). Disse fund kan håndteres med mindre og strukturerede indsatser.

Bredebo fik på baggrund af tilsyn en score på 4 ud af 5 mulige, hvor 1 er lavest, og 5 er højest.

Resultat af opfølgende uanmeldt tilsyn vedrørende medicinhandling i Hjemmeplejen

Ved det opfølgende tilsyn foretog tilsynet en gennemgang af medicin og medicindokumentation hos 14 borgere. Der blev hos 13 ud af 14 borgere fundet mangler af forskellig karakter - både mindre og større mangler.

Tilsynets vurdering er, at der fortsat ikke er en helt struktureret medicinhandling, hvor der er allerede implementerede værktøjer til rådighed. De fund, der er gjort fordeler sig på flere elementer af medicinhandlingen: opbevaring, administration, dispensering og dokumentation. Tilsynets vurdering er, at det kræver en betydelig og målrettet indsats at få dette helt på plads. Hjemmeplejen fik på baggrund af det opfølgende tilsyn scoren 2 ud af 5, jf. tilsynsrapport (bilag).

Hjemmeplejen har siden sidste uanmeldte tilsyn i oktober 2022 igangsat flere forskellige indsatser, som fortsat er i gang og følges tæt. Tilsynet konstaterede således også, at der er sket en skærpet brug af relevante undervisningssessioner samt af instrukser og arbejdsgange på medicinområdet.

Indsatserne har dog endnu ikke haft tilstrækkelig effekt og fortsættes. Indsatserne omfatter væsentligst:

- Der er siden december 2022 gennemført ugentlige stikprøvekontroller af medicinhåndteringen i alle hjemmeplejeenheder. Stikprøverne laves bl.a. ved at udvælge enkelte medarbejdere for at undersøge, om deres opgaveløsning i forhold til hele processen for medicinhåndteringen, dvs alt fra dispensering til udlevering af medicin til borger samt dokumentation, er korrekt udført.
- Opgaverne i forhold til medicinhåndtering er drøftet og drøftes fortsat på alle personalemøder, ligesom der er igangsat sidemandsoplæring, hvor der har været behov.
- Medicinopgaven er drøftet og drøftes fortsat på triagemøder, hvor der sker en gennemgang og vurdering af tilstanden for relevante borgere.
- Alle nye medarbejdere skal til introduktion og undervisning i medicin hos sygeplejerske.
- Månedlig køresammen formiddag/eftermiddag /, hvor alle social- og sundhedsassistenter får faglig sparring med af en sygeplejerske, herunder i anvendelse af dispenseringsmodul
- Der er implementeret brug af "farvede poser" til adskillelse af aktuel og pauseret medicin, og egenkontrolskema ved dispensering er taget i brug.
- Medicinkurser for personale er afholdt af Lyngby Løve apotek.
- Hjemmeplejens farmakonom står for mange af de komplekse dispenseringer.
- Ledelsen foretager dagligt stikprøvekontrol i journalerne for at tilse, om medarbejderne får kvitteret for udleveret medicin. Det har ved disse stikprøvekontroller været tydeligt, at især vikarer har undladt at kvittere. Alle medarbejdere bliver kontaktet, hvis der konstateres mangler i dokumentationen, og enkelte vikarer som har haft svært ved at efterleve disse henstillinger, får ikke længere vagter.
- Yderligere er sendt og sendes fortsat ugentlige rapporter om utilsigtede hændelser, som blandt andet indeholder ugens medicinrelaterede hændelser, til alle ledere i Hjemmeplejen, så de er opmærksomme på trends i løsningen af medicinopgaven, der ikke indgår i stikprøvekontrollerne.

Løsninger

Opfølgende indsatser på plejecenter Bredebo

Tilsynet anbefaler, at der skal vedholdes et kontinuerligt fokus på den generelle medicinhåndtering og fortsættes med audits/stikprøver med henblik på læring af alle medicineringshændelser.

Opfølgende indsatser i Hjemmeplejen

Der er som nævnt ovenfor allerede igangsat flere strukturerede indsatser og stikprøver/audits, som tilsynet anbefaler fastholdes.

Der gennemføres endnu et opfølgende tilsyn i Hjemmeplejen i foråret 2023.

Strategisk ramme

Lyngby-Taarbæk Kommunes kvalitetsstandarder for træning, støtte og pleje. Lyngby-Taarbæk Kommunes indsatskatalog for sundhedslovsydelse

Videre proces

Plejecenter Bredebo følger tilsynets anbefalinger til fortsat fokus, ligesom Hjemmeplejen fortsætter indsatserne nævnt ovenfor.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutningskompetence

Ældre- og Omsorgsudvalget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Bilag

Tilsynsrapport Plejecenter Bredebo Medicintilsyn 2023 - Endelig rapport

Tilsynsrapport Medicintilsyn Hjemmeplejen 2023 - Faktuel høring

10-03-2023 Høringssvar vedr. Pkt. 12. Opfølgende tilsyn

Punkt 13: Tilsyn Hjemmeplejen, Styrelsen for Patientsikkerhed 2022 (Orientering)

29.09.20-K09-2-23

Resume

Styrelsen for Patientsikkerhed fører tilsyn med alle autoriserede sundhedspersoner og behandlingssteder, som har autoriserede sundhedspersoner tilknyttet. Tilsynet har til formål at bidrage til et trygt sundhedsvæsen i Danmark. I 2022 har Styrelsen for Patientsikkerhed udført to tilsyn i Hjemmeplejen i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Indstilling

Forvaltningen foreslår, at orienteringen om tilsyn udført af Styrelsen for Patientsikkerhed i 2022 og opfølgning på disse, tages til efterretning.

Problemstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed foretager stikprøvebaserede tilsyn på udvalgte behandlingssteder i sundhedsvæsenet. Det gør de ud fra en risikobaseret tilgang.

Hvilke områder, der udvælges til det stikprøvebaserede tilsyn, varierer fra år til år efter en vurdering af, hvor risikoen for problemer med patientsikkerheden er størst. På behandlingsstederne udføres også reaktive tilsyn, hvis der er konkret bekymring om problemer med patientsikkerheden. Det sker på baggrund af fx bekymringshenvendelser fra personale eller pårørende eller omtaler i medierne.

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemfører forskellige typer af tilsyn med hjemmepleje, plejecentre, akutenhed og Trænings- og Rehabiliteringscentret (TRC), herunder de lovpligtige sundhedsfaglige tilsyn samt Ældretilsynet. Tilsynstyperne har forskellige afsæt og fokusområder.

Ældretilsynet var oprindeligt en forsøgsordning, der udsprang af SATS-puljeaftalen for 2018-2021. I efteråret 2020 blev Ældretilsynet forlænget til og med 2024.

Derudover er et nyt tilsyn med borgere med hoftenære frakturer startet op i maj 2022, hvor tilsynet fra Styrelsen for Patientsikkerhed følger patienten igennem sundhedsvæsenet. Det betyder, at tilsynet starter på hospitalsafdeling under indlæggelse og operation, videre ud i kommunerne hvor træning og rehabilitering foregår, og senere så videre i almen praksis ift. kontrol. Lyngby-Taarbæk kommune har haft et af disse tilsyn i 2022, som både omfattede Hjemmeplejen og TRC.

Styrelsen for Patientsikkerhed opererer med følgende fire kategorier:

- Ingen problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Mindre problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Større problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Kritiske problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje

Løsninger

Styrelsen for Patientsikkerhed har gennemført 2 tilsyn i Hjemmeplejen i 2022.

Tilsyn vedrørende borgere med hoftenære frakturer

I november 2022 gennemførte styrelsen tilsyn i hjemmeplejen Baunehøj som en del af det nye tilsyn for borgere med hoftenære frakturer. Tilsynet konstaterede, at alle målepunkter var opfyldt. Hjemmeplejen Baunehøj fremstod sundhedsfagligt velorganiseret med gode faglige procedurer og en høj grad af systematik, samt med relevante og opdaterede indsatser igennem hele forløbet. Der blev ikke identificeret problemer af betydning for patientsikkerheden. Styrelsen stillede derfor ingen krav eller henstillinger til behandlingsstedet på baggrund af det aktuelle tilsynsbesøg. Rapportering fra styrelsen er bilagt (bilag). Afrapportering vedrørende tilsynet på TRC er forelagt i særskilt sag.

Dato	Enhed	Styrelsens fund	Karakter	Handleplan
22/11-2022	Hjemmeplejen Baunehøj og Rehabiliterende team	Tilsynet konstaterede, at alle målepunkter var opfyldt med meget høj kvalitet. Der var grundig og beskrivende dokumentation og løbende opdaterede beskrivelser af mål for borgeren. Vurderinger var fagligt velbegrundede og et tydeligt samarbejde med den samtidige træning.	Ingen problemer for patientsikkerheden	Ingen handleplan, da der ikke blev gjort nogle fund.
22/11-2022	Trænings- og Rehabiliteringscentret	TRC fremstod sundhedsfagligt velorganiseret, gode procedurer og høj grad af systematik. Grundig og struktureret dokumentation. Godt samarbejde med hjemmeplejen omkring løbende tilrettelæggelse og vurderinger.	Ingen problemer for patientsikkerheden	Ingen handleplan, da der ikke blev gjort nogle fund.

Sundhedsfagligt tilsyn i Hjemmeplejen Virum

Styrelsen gennemførte på baggrund af en bekymringshenvendelse et reaktivt tilsyn i Hjemmeplejen Virum ultimo november 2022. Forvaltningen forventer, at styrelsen udsteder et påbud i relation til medicin, herunder blandt andet vedrørende mærkning af medicin, samt dokumentation generelt i den elektroniske omsorgsjournal.

Dato	Enhed	Styrelsens fund	Karakter	Handleplaner
29/11-22	Hjemmeplejen Virum	(Afventer endelig tilsynsrapport) Manglende beskrivelse af pleje og behandling, mangler i generel dokumentation, manglende viden om akut opstået situation hos borger. Flere uopfyldte målepunkter på medicinrådet, herunder manglende overensstemmelse mellem ordineret og ophældt medicin, manglende handelsnavne og manglende kvittering for udleveret medicin. Desuden blev der ikke systematisk kvitteret for samtykke til behandling eller kontakt til behandlingsansvarlig læge.	Afventer tilsynsrapport	<ul style="list-style-type: none"> • Der foretages stikprøver hver uge på hele medicinopgaven. • Ekstern underviser i omsorgssystemet og dokumentation på tværs af indsatser. Alle nye sygeplejersker og social - og sundhedsassistenter får sidemandsoplæring i dispensering ved start. • Alle nye medarbejdere får undervisning i dokumentation. • Egenkontrol skema ved alle medicindispenseringer. • Indsatser italesættes dagligt

Ældre- og Omsorgsudvalget orienteres i særskilt sag, når tilsynsrapporten er modtaget og sagsbehandlet.

Strategisk ramme

Styrelsen for Patientsikkerheds målepunkter og Lyngby-Taarbæk Kommunes kvalitetsstandarder for træning, støtte og omsorg samt Lyngby-Taarbæk Kommunes indsatskatalog for sygeplejeydelser.

Videre proces

Afventer endelig tilsynsrapport for tilsynet i Hjemmeplejen Virum. Hjemmeplejeenheden har allerede igangsat flere indsatser, herunder undervisning i dokumentation og medicin håndtering, fulgt op af de i hjemmeplejen ugentlige stikprøvekontroller på generelle medicinindsatser. Desuden sikres struktureret introduktion af alle nye medarbejdere.

Udvalget modtager særskilt sag, når denne foreligger

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutningskompetence

Ældre- og Omsorgsudvalget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Bilag

Tilsynsrapport - Hjemmeplejen Baunehøj ortopædkirurgisk tilsyn

Målepunkter for ortopædkirurgisk patientforløb (hoftenære frakturer) 2022

Punkt 14: Tilsyn plejecentre, Styrelsen for Patientsikkerhed 2022 (Orientering)

29.09.20-K09-1-23

Resume

Styrelsen for Patientsikkerhed fører tilsyn med alle autoriserede sundhedspersoner og behandlingssteder, som har autoriserede sundhedspersoner tilknyttet. Tilsynet har til formål at bidrage til et trygt sundhedsvæsen i Danmark. I 2022 har Styrelsen for Patientsikkerhed udført 3 tilsyn på 2 plejecentre i Lyngby-Taarbæk Kommune.

Indstilling

Forvaltningen foreslår at orienteringen om tilsyn udført af Styrelsen for Patientsikkerhed i 2022 og opfølgning på disse tages til efterretning.

Problemstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed foretager stikprøvebaserede tilsyn på udvalgte behandlingssteder i sundhedsvæsenet. Det gør de ud fra en risikobaseret tilgang.

Hvilke områder, der udvælges til det stikprøvebaserede tilsyn, varierer fra år til år efter en vurdering af, hvor risikoen for problemer med patientsikkerheden er størst. På behandlingsstederne udføres også reaktive tilsyn, hvis der er konkret bekymring om problemer med patientsikkerheden. Det sker på baggrund af fx bekymringshenvendelser fra personale eller pårørende eller omtaler i medierne.

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemfører forskellige typer af tilsyn med hjemmepleje, plejecentre, akutenhed og Trænings- og Rehabiliteringscentret (TRC), herunder de lovpligtige sundhedsfaglige tilsyn samt Ældretilsynet. Tilsynstyperne har forskellige afsæt og fokusområder.

Ældretilsynet var oprindeligt en forsøgsordning, der udsprang af SATS-puljeaftalen for 2018-2021. I efteråret 2020 blev Ældretilsynet forlænget til og med 2024.

Derudover er et nyt tilsyn med borgere med hoftenære frakturer startet op i maj 2022, hvor tilsynet fra Styrelsen for Patientsikkerhed følger patienten igennem sundhedsvæsenet. Det betyder, at tilsynet starter på hospitalsafdeling under indlæggelse og operation, videre ud i kommunerne hvor træning og rehabilitering foregår, og senere så videre i almen praksis ift. kontrol. Lyngby-Taarbæk kommune har haft et af disse tilsyn i 2022, som både omfattede Hjemmeplejen og TRC.

Styrelsen for Patientsikkerhed opererer med følgende fire kategorier:

- Ingen problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Mindre problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Større problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Kritiske problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje

Løsninger

Sundhedsfagligt tilsyn og Ældretilsyn på Plejecenter Virumgård

Plejecentret har i 2022 haft 2 tilsyn. I april 2023 blev plejecentret udtrukket til almindeligt risikobaseret tilsyn. Fundene her blev kategoriseret som: Mindre risiko for patientsikkerheden. Det drejede sig om spredte og mindre mangler i

journaliseringen, herunder aftale med behandlingsansvarlig læge, dokumentation af samtykke og handelsnavne på enkelte medicinpræparater.

I november 2022 blev Plejecenter Virumgård udtrukket til Ældretilsyn. Her blev der gjort flere fund, herunder i forhold til borgers medbestemmelsesret, manglende beskrivelse af aftaler med pårørende, beskrivelse af borgers behov for hjælp til tandbørstning og vikares benyttelse af fastlagte metoder. Desuden udestod der generel dokumentation af indsatser for 3 ud af +100 borgere, der var udtaget til gennemgang.

Kommentarer fra en enkelt dement beboers manglende oplevelse af deltagelse i en specifik aktivitet blev af tilsynet taget for pålydende, selv om den omtalte aflysning af aktiviteten skete som følge af Covid-19 i foråret 2020. Borgeren havde, som følge af sin fremskredne demens, mistet tidsforståelsen og mente, at hændelsen var af nyere dato. En anden episode, som blev beskrevet, var en dement beboers oplevelse af en enkelt medarbejders lidt for faste greb i armen, og dette lå ligeledes flere år tilbage. Medarbejderen blev dengang opsagt og er således ikke længere en del af medarbejdergruppen. Episoden blev ligeledes anført som relevant og aktuel. Forvaltningen har gjort flere indsigelser i forhold til høringsrapportens beskrivelse af disse forhold, idet forvaltningen ikke finder, at vurderingen på tilsynet er tidstro eller kan beskrives som aktuelle udfordringer. På trods af disse indsigelser herom har tilsynet valgt at ignorere disse. Det betyder, at tilsynsrapporten omfatter beskrivelse af hændelser, som tilsynet ikke selv har bevidnet, men fået beskrevet af beboere med svære kognitive deficit, og som er hændelser, der ligger flere år tilbage.

Forvaltningen har på baggrund af den manglende reaktion på høringsvaret planlagt at invitere Styrelsen for Patientsikkerhed til møde. Principielt kan man ikke klage over afgørelserne på tilsynene, men det er forvaltningens opfattelse, at dette tilsyn har baseret sin vurdering på ukorrekte og ikke aktuelle fortællinger, som kan stille spørgsmålstejn ved troværdigheden af Styrelsens tilsyn.

Sundhedsfagligt tilsyn på Plejecenter Lystoftebakken

Plejecentret havde reaktivt tilsyn i november 2023 på baggrund af en bekymringshenvendelse. Tilsynet gjorde ingen fund, der havde betydning for patientsikkerheden. Plejecenteret fik den bedste karakter, og der er derfor ikke behov for handleplaner.

Dato	Enhed	Styrelsens fund	Karakter	Handleplaner
17/11-22	Plejecenter Lystoftebakken, reaktivt Ældretilsyn	Tilsynet konstaterede at alle målepunkter var opfyldt og at der ikke blev fundet problemer af betydning for den fornødne kvalitet i forhold til den hjælp, pleje og omsorg der ydes til beboerne. Der er derfor heller ikke igangsat handleplan	Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden	Ingen handleplaner da der ikke blev gjort nogle fund.
8/11-22	Plejecenter Virumgård, Risikobaseret Ældretilsyn	Der er udstedt påbud pga. fund på tværs af målepunkterne. Der er anmærkninger til flg. punkter:	Større problemer af betydning for patientsikkerheden	<ul style="list-style-type: none">Der er fortsat både ledelses- og medarbejder fokus på dokumentationen.

Selvbestemmelse og livskvalitet, Manglende tilstrækkelig dokumentation på Trivsel og relationer, Forebyggelse af funktionstab Aktiviteter og Rehabilitering.

Interview med meget demente beboere, der har haft svært ved at udtrykke sig tydeligt og tidstro, ligger til grund for flere påbud.

Styrelsen har valgt at se bort fra indsigelser fra Lyngby-Taarbæk Kommune.

Nyt reaktivt tilsyn primo 2023

- De fund, der er gjort hvor vi har gjort indsigelser, er der ikke handlinger der skal iværksættes. Det er hændelser der er 3-4 år gamle og er håndteret på daværende tidspunkt

28/4-22	Plejecenter Virumgård, Sundhedsfagligt tilsyn	Dokumentation: Mindre mangler i funktionsbeskrivelser, aftaler med behandlingsansvarlig læge, samt informeret samtykke.	Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden	Skærpet opmærksomhed på at få fuldendt dokumentationen
		Medicin: Få mindre fund i medicin håndtering: ændring af handelsnavn på medicin og kontrol af udløbsdato		

Strategisk ramme

Styrelsen for Patientsikkerheds målepunkter og Lyngby-Taarbæk Kommunes kvalitetsstandarder for træning, støtte og omsorg samt Lyngby-Taarbæk Kommunes indsatskatalog for sygeplejeydelser.

Videre proces

Plejecenter Virumgård har adresseret udfordringerne og gennemført undervisningssessioner på de omtalte områder, herunder en grundig medicingennemgang og ny opdateret undervisning i de elementer i dokumentationen, hvor der var mangler.

Plejecenter Virumgård vil på baggrund af de udstedte påbud modtage nyt reaktivt tilsyn i løbet af foråret 2023.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Beslutningskompetence

Ældre- og Omsorgsudvalget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Bilag

Tilsynsrapport ældretilsyn Plejecenter Lystoftebakken 2022

Endelig tilsynsrapport Virumgård

Endelig tilsynsrapport Ældretilsyn Virumgård

Punkt 15: Tilsyn Trænings- og rehabiliteringscenteret, Styrelsen for Patientsikkerhed 2022 (Orientering)

29.09.20-K09-3-23

Resume

Styrelsen for Patientsikkerhed fører tilsyn med alle autoriserede sundhedspersoner og behandlingssteder, som har autoriserede sundhedspersoner tilknyttet. Tilsynet har til formål at bidrage til et trygt sundhedsvæsen i Danmark. I 2022 har Styrelsen udført 3 tilsyn på Trænings- og Rehabiliteringscenteret i Lyngby-Taarbæk Kommune

Indstilling

Forvaltningen foreslår at orienteringen om tilsyn udført af Styrelsen for Patientsikkerhed i 2022 og opfølgning på disse tages til efterretning.

Problemstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed foretager stikprøvebaserede tilsyn på udvalgte behandlingssteder i sundhedsvæsenet. Det gør de ud fra en risikobaseret tilgang.

Hvilke områder, der udvælges til det stikprøvebaserede tilsyn, varierer fra år til år efter en vurdering af, hvor risikoen for problemer med patientsikkerheden er størst. På behandlingsstederne udføres også reaktive tilsyn, hvis der er konkret bekymring om problemer med patientsikkerheden. Det sker på baggrund af fx bekymringshenvendelser fra personale eller pårørende eller omtaler i medierne.

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemfører forskellige typer af tilsyn med hjemmepleje, plejecentre, akutenhed og Trænings- og Rehabiliteringscentret (TRC), herunder de lovpligtige sundhedsfaglige tilsyn samt Ældretilsynet. Tilsynstyperne har forskellige afsæt og fokusområder.

Ældretilsynet var oprindeligt en forsøgsordning, der udsprang af SATS-puljeaftalen for 2018-2021. I efteråret 2020 blev Ældretilsynet forlænget til og med 2024.

Derudover er et nyt tilsyn med borgere med hoftenære frakturer startet op i maj 2022, hvor tilsynet fra Styrelsen for Patientsikkerhed følger patienten igennem sundhedsvæsenet. Det betyder, at tilsynet starter på hospitalsafdeling under indlæggelse og operation, videre ud i kommunerne hvor træning og rehabilitering foregår, og senere så videre i almen praksis ift. kontrol. Lyngby-Taarbæk Kommune har haft et af disse tilsyn i 2022, som både omfattede Hjemmeplejen og TRC.

Styrelsen for Patientsikkerhed opererer med følgende fire kategorier:

- Ingen problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Mindre problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Større problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje
- Kritiske problemer af betydning for den fornødne kvalitet i personlig og praktisk hjælp, omsorg og pleje

Løsninger

Sundhedsfaglige tilsyn på Trænings- og Rehabiliteringscentret

Trænings- og Rehabiliteringscenteret havde et reaktivt tilsyn i februar 2022 på baggrund af en bekymringshenvendelse fra en pårørende til borger med ophold på TRC. Bekymringshenvendelsen drejede sig om flere punkter, herunder medicinhandling.

Tilsynet fandt flere punkter, der udløste påbud og dermed også et nyt opfølgende reaktivt tilsyn, som blev gennemført i juni 2022. Her fandt tilsynet, at der var gennemført omfattende indsatser for at rette op på tidligere fund, og efter tilsynet valgte styrelsen at ophæve de tidligere udstedte påbud.

På baggrund af det første tilsyn i februar med påbud blev igangsat flere indsatser for at rette op på de fund, som tilsynet gjorde. Personalet har blandt andet gennemgået opdateret undervisning i dokumentation og medicin håndtering. Der er etableret systematiske audits i journaler og medicinrum, og hyppige medicingennemgange på tværs af afdelinger.

Dato	Enhed	Styrelsens fund	Karakter	Handleplaner
20/06-22	Trænings- og Rehabiliteringscentret, opfølgende reaktivt tilsyn	Tydeligt at der er igangsat større arbejde ift sidste tilsyn. Medicin: enkelte handelsnavne ikke ændret, Dokumentation: enkelte områder manglende implementering af igangsatte indsatser. Fremstod nu systematisk men funktionsniveau skal der fokuseres på. Patientens retsstilling: implementeret systematisk arbejdsgang, så alle punkter opfyldt.	Mindre problemer for patientsikkerheden	<ul style="list-style-type: none"> • Optimering af medicin håndteringen • Skærpet fokus på manglerne i dokumentationen.
03/02-22	Trænings- og rehabiliteringscenteret, Sundhedsfagligt tilsyn	Dokumentation ikke systematisk og mangelfuld, Medicin håndtering: fejl og uoverensstemmelser mellem instruks, dispensering og FMK. Patientens retsstilling: samtykke ikke tydeligt beskrevet i journal	Større problemer for patientsikkerheden	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation, undervisning og audits på struktur og helhed. • Medicin: undervisning, audits på afdelinger, audits hos hinanden, faste og strukturerede medicinskabsgennemgange, journalgennemgange i medicin håndteringen, • Planlagte velkomst samtaler inden for fastlagte tidsrammer, • Fokus på pædagogiske handleplaner, • opkvalificering af sygeplejen.

Tilsyn vedrørende hoftenære frakturer på Trænings- og Rehabiliteringscentret

Trænings- og Rehabiliteringscenteret (TRC) blev i november 2022 udtrukket til at få gennemført det nyeste tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed for borgere med hoftenære frakturer (bilag, Nye målepunkter fra Styrelsen for Patientsikkerhed). Det nye tilsyn følger en borger fra hospitalsindlæggelse og operation, til træning og pleje i hjemkommune og videre til opfølgning og kontrol hos praktiserende læge. I Lyngby-Taarbæk Kommune omfattede det TRC og hjemmeplejen Baunehøj.

Tilsynet fandt, at Trænings- og Rehabiliteringscenteret havde en overordentlig god og grundig dokumentation, korrekte og tidstro indsatser. Alle relevante indsatser var gennemført, og alle opmærksomhedspunkter var opfyldt. Styrelsen udtalte stor ros for borgerforløbet, hvor der endda var målt og vurderet langt flere parametre omkring borgeren, som betød en tryk og effektiv genoptræning i eget hjem. Se Hjemmeplejens del af tilsynet i politisk sag for Hjemmeplejen.

Dato	Enhed	Styrelsens fund	Karakter	Handleplaner
22/11-22	Trænings- og Rehabiliteringscentret	TRC: fremstod sundhedsfagligt velorganiseret, gode procedurer og høj grad af systematik. Grundig og struktureret dokumentation. Godt samarbejde med hjemmeplejen omkring løbende tilrettelæggelse og vurderinger.	Ingen problemer for patientsikkerheden.	Ingen handleplaner, da der ikke var nogle fund.
22/11-22	Hjemmeplejen Baunehøj og Rehabiliteringsteamet	Tilsynet konstaterede, at alle målepunkter var opfyldt med meget høj kvalitet. Der var grundig og beskrivende dokumentation og løbende opdaterede beskrivelser af mål for borgeren. Vurderinger var fagligt meget velbegrundede og et tydeligt samarbejde med den samtidige træning.	Ingen problemer for patientsikkerheden.	Ingen handleplaner, da der ikke var nogle fund.

Strategisk ramme

Styrelsen for Patientsikkerheds målepunkter og Lyngby-Taarbæk Kommunes kvalitetsstandarder for træning, støtte og omsorg samt Lyngby-Taarbæk Kommunes indsatskatalog for sygeplejeydelser.

Videre proces

Fastholdelse af audits, journal- og medicindokumentation, samt sikre struktureret introduktion af alle nye medarbejdere.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutningskompetence

Ældre- og Omsorgsudvalget.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Udsat.

Bilag

Endelig tilsynsrapport - Trænings- og Rehabiliteringscenter

Endelig tilsynsrapport TRC reaktivt tilsyn

Punkt 16: Kommende sager

00.22.00-A00-26-21

Sagsfremstilling

Listen over sager på vej er et planlægningsredskab for kommende møder.

Forvaltningen bemærker, at de nævnte sager kan flytte datoer, nye sager kan komme til og varslede sager kan blive uaktuelle og udgå.

Følgende sager er planlagt til det kommende møde:

- Bestyrelser på plejecentre og i Hjemmeplejen
- Magtanvendelser 2022
- Sundhedsberedskabsplan 2023-2026

Beslutning

Jf. protokol.

Punkt 17: Meddelelser

00.01.00-A00-118-21

Sagsfremstilling

1. Nyt elektronisk omsorgsjournalsystem

Forvaltningen har gennemført udbud af elektronisk omsorgssystem, som benyttes på ældre- og sundhedsområdet. Udbuddet blev vundet af firmaet Systematic A/S med systemet Cura. Det nuværende omsorgssystem, Nexus, som drives af KMD, skal dermed udskiftes.

Kontrakten med Systematic A/S løber i 6 år, og derefter er der mulighed for 3 gange 2 års forlængelse, så kontrakten kan løbe i 12 år maksimalt. Cura benyttes på nuværende tidspunkt af 38 andre kommuner, og dækker mere end 40 % af de borgere, der modtager hjemmepleje, som bor på plejecentre eller i botilbud i landets kommuner. I Lyngby-Taarbæk Kommune vil systemet blive brugt til dokumentation på ældre- og sundhedsområdet. I nogle kommuner benyttes systemet også på det sociale område, og dette vil også kunne tilkøbes til kommunen, hvis der på sigt vurderes at være et rationale for dette. Den 25. maj 2023 overgår ældre- og sundhedsområdet til at benytte systemet. Implementering med opsætning er i gang, ligesom der er planlagt undervisning af alle relevante medarbejdere i de kommende måneder.

2. Aftale om frivilligt ekstra arbejde (FEA aftale)

Der er indgået aftale mellem Lyngby-Taarbæk Kommune, Center for Sundhed og Omsorg og FOA Social og Sundhed omkring frivilligt ekstra arbejde (bilag). Formålet med aftalen er, at kommunens ansatte social og sundhedshjælpere- og assistenter i Center for Sundhed og Omsorg kan tage vikarvagter i egen organisation og få samme timeløn som i et eksternt vikarbureau. Hertil kommer pensionsbidrag. FEA vagter kan være til gavn for både de borgere, der får hjælpen fra en medarbejder, de kender, samt for medarbejderen selv og kollegaerne. FEA vagter kan tages på hele Center for Sundhed og Omsorgs område. Aftalen er en del af Partnerskabsaftalen mellem FOA Social og Sundhed og Lyngby-Taarbæk Kommune. Aftalen er trådt i kraft i februar måned, og der vil blive fulgt op på brugen af den, da aftalen også i et vist omfang kan bidrage til at nedbringe det eksterne vikarforbrug.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Taget til efterretning.

Bilag

FEA- aftale fuldtid 2023

Punkt 18: Lukket: Meddelelse

01.02.00-P20-2-22

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Taget til efterretning.

Punkt 19: Underskrift af protokol

00.01.00-A00-10-22

Sagsfremstilling

Dette er det digitale underskriftsark.

Med godkendelse af denne sag godkendes protokollen for mødet.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget, den 13. marts 2023

Godkendt.